

Introduktion till jobb

Kartläggning av subventionerade
anställningar och effekter av
introduktionsjobben

Linus Liljeberg

Martin Lundin

Introduktion till jobb

Kartläggning av subventionerade anställningar och effekter av introduktionsjobben^a

av

Linus Liljeberg^b och Martin Lundin^c

2025-10-23

Sammanfattning

Huvudsyftet med den här rapporten är att ta reda på vilka effekter *introduktionsjobb*, en form av anställningssubvention, har på mottagarnas arbetsmarknadsutfall. Analysen baseras på registerdata och en jämförelse mellan individer som fått ett introduktionsjobb och en matchad kontrollgrupp. I linje med studier av andra anställningssubventioner finner vi positiva effekter på flera arbetsmarknadsutfall. Bland annat ser vi att arbetsinkomsterna och sysselsättningen ökar och att behovet av ekonomiskt bistånd minskar. Effekterna drivs i ganska hög grad av att de som får introduktionsjobb i större utsträckning får andra jobb som subventioneras av staten. Utöver effektanalysen gör vi en kartläggning av de anställningssubventioner som funnits i Sverige sedan 2007. Vi visar bland annat att de som får stöden över tid har kommit att bestå av personer som står allt längre från arbetsmarknaden. Vi ser också att könsbalansen i anställningssubventioner generellt är ojämn, men att detta inte gäller för introduktionsjobben. Ett annat resultat är att användningen av subventionerade anställningar har minskat över tid.

^a Ett stort tack för värdefulla kommentarer från Simon Ek, Anders Forslund, Dagmar Müller, Sara Roman, Johan Vikström och deltagare på IFAU:s seminarium respektive den workshop som IFAU och Arbetsförmedlingen anordnade under våren 2025.

^b IFAU, e-post: linus.liljeberg@ifau.uu.se

^c IFAU, e-post: martin.lundin@ifau.uu.se

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Subventionerade anställningar – regelverken.....	6
2.1	Introduktionsjobb.....	8
2.2	Andra subventionerade anställningar 2007–2024.....	10
2.3	Sammanfattning.....	16
3	Tidigare studier.....	16
3.1	Ofta positiva arbetsmarknadseffekter för deltagarna.....	16
3.2	Stor undanträngning, men kanske inte så problematisk	18
3.3	Subventionerna kan påverka anställande företag.....	19
3.4	Antalet deltagare i subventionerade anställningar sjunker	19
3.5	Mycket är okänt om hur stöden används i praktiken.....	20
4	En kartläggning av subventionerade anställningar	21
4.1	Data.....	22
4.2	Volymer.....	22
4.3	Deltagarna.....	27
4.4	Var finns de subventionerade jobben?.....	30
4.5	Hur länge pågår stöden?	33
4.6	Varaktighet i anställning hos arbetsgivare som fått stöd	34
4.7	Sammanfattning.....	35
5	Metod för att skatta effekter av introduktionsjobb	37
5.1	Data och utfallsmått.....	37
5.2	Matchning av deltagare och jämförelsepersoner	38
5.3	Jämförelse av utfallsmått efter matchning.....	42
5.4	Introduktionsjobben och pandemin	43
6	Introduktionsjobbets arbetsmarknadseffekter.....	44
6.1	Arbetsinkomster.....	44
6.2	Sysselsättning och sannolikheten att få ekonomiskt bistånd	57
6.3	Inskrivning vid Arbetsförmedlingen.....	58
6.4	Studier.....	60
6.5	Sammanfattning.....	62
7	Avslutande diskussion	64
	Referenser	67
	Appendix I. Kompletterande beskrivningar av behandlings- och jämförelsegrupperna	71

Appendix II. Kompletterande analyser av effekter på inkomster	74
Appendix III. Kompletterande analyser av effekter på andra utfall än inkomster	83

1 Inledning

Subventionerade anställningar används av arbetsmarknadsmyndigheter världen över, inklusive den svenska Arbetsförmedlingen. Grundidén är enkel: genom att täcka hela eller delar av lönekostnaderna för vissa arbetslösa reduceras arbetsgivarnas kostnader för att anställa dem. Syftet är att öka arbetsgivarnas vilja att rekrytera och kompensera för en förväntad lägre produktivitet på kort eller lång sikt, och därmed underlätta arbetssökandes etablering på arbetsmarknaden.

Av naturliga skäl vill staten undvika att subventionera personer som kan få arbete utan stöd. Därför är svenska anställningssubventioner avsedda för långtidsarbetslösa eller personer som av andra skäl bedöms ha stora svårigheter att få arbete. Vid sidan av särskilda subventioner riktade till personer med ”funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga”¹ är det i huvudsak nystartsjobb och introduktionsjobb som erbjuds idag, och båda insatserna riktar sig till arbetssökande som har svåra utmaningar på arbetsmarknaden.

Översikter av internationell (Card, Kluve och Weber 2018; Vooren m.fl. 2019) och svensk (Calmfors, Forslund och Hemström 2002; Forslund och Vikström 2011) forskning visar att subventionerade anställningar ofta har positiva arbetsmarknadseffekter för dem som tar del av subventionerna. I Sverige gäller det till exempel nystartsjobben (Sjögren och Vikström 2015). Det finns däremot inga studier av hur introduktionsjobb påverkar deltagarnas ställning på arbetsmarknaden. Att ta reda på detta är angeläget, då introduktionsjobben är ett potentiellt viktigt verktyg för Arbetsförmedlingen. I en nyligen genomförd inventering av forskning om svensk arbetsmarknadspolitik framhålls dessutom att kunskapen om effekterna av subventionerade anställningar som finns idag bygger på gamla undersökningar (IFAU 2024). Det primära syftet med rapporten är därför att undersöka vilka effekter introduktionsjobb har på deltagarnas arbetsmarknadssituation.

I ett första steg genomför vi dock en kartläggning av introduktionsjobben och andra anställningssubventioner som använts i Sverige från 2007 och framåt. Vi beskriver regelverken och går igenom tidigare studier, samt undersöker omfattningen av olika stödformer över tid, identifierar vilka grupper som deltagit och tar reda på var och hur subventionerna har använts. Vi ger därmed en bred och uppdaterad översikt av användningen av arbeten med stöd under de senaste två decennierna.

¹ De arbetsmarknadspolitiska anställningssubventioner som specifikt riktar sig till personer med ”funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga” (t.ex. anställning med lönebidrag, Samhall och offentligt skyddad anställning) behandlas inte i rapporten. Detta beror bland annat på att programmen har en delvis annan målsättning, där ett osubventionerat arbete på den reguljära arbetsmarknaden inte är det huvudsakliga målet för målgruppen.

Kartläggningen är intressant av flera skäl. För det första rör det sig om ett komplext och föränderligt insatsområde. Olika typer av anställningssubventioner har tillkommit, omformats och fasats ut under perioden, och regelverken har ofta varit snåriga. Förändringar i syften, målgrupper och utformning gör det svårt att överblicka stöden. Genom att kombinera en regelgenomgång och forskningsöversikt med en empirisk analys kan vi bidra med en samlad och uppdaterad beskrivning av hur subventionerade anställningar har utvecklats och använts över tid. Det är värdefull kunskap för både forskare och beslutsfattare.

Anställningssubventioner framhålls också ibland som en underutnyttjad resurs (Forslund 2018). Vissa grupper, till exempel kvinnor, verkar dessutom i mindre utsträckning än andra få tillgång till anställningssubventioner (Andersson Joona 2020; Engdahl och Forslund 2019). Detta är ytterligare motiv till att analysera både volymer och deltagarsammansättning.

Tidigare forskning visar vidare att subventionerade anställningar kan leda till så kallade undanträngningseffekter (se t.ex. Engdahl och Forslund 2019; Lombardi, Nordström Skans och Vikström 2018). I vissa fall handlar det om att den som får jobbet med stöd skulle ha fått det även utan stöd (en ”dödviktsförlust”). I andra fall trängs någon annan undan – det blir en omsortering av vem som får jobbet. Sådana effekter är mindre problematiska om stöden leder till att personer med svagare position på arbetsmarknaden får tillgång till arbete. Mot denna bakgrund är det intressant att analysera vilka individer som får arbete med stöd.

Slutligen ger kartläggningen en viktig kontext till effektskattningarna i rapportens andra del. För att kunna tolka resultaten på ett meningsfullt sätt krävs förståelse för det bredare sammanhang inom vilket introduktionsjobben ingår: hur vanligt stödet är, vilka som deltar och hur programmet används i praktiken.

Kartläggningen visar att personer som får arbete med stöd haft stora svårigheter på arbetsmarknaden, särskilt de med introduktionsjobb. Över tid har gruppen kommit att bestå av personer med en allt svagare arbetsmarknadsförankring. Vi ser också att fler män än kvinnor har subventionerade jobb, men att könsfördelningen är jämn inom just introduktionsjobben. Slutligen noterar vi att omfattningen av anställningssubventioner totalt sett har minskat, trots att det saknas tydliga politiska beslut om att skära ned volymerna.

Våra effektskattningar visar i korthet att introduktionsjobben har positiva arbetsmarknadseffekter för deltagarna i genomsnitt: inkomsterna ökar, sysselsättningen stiger och behovet av ekonomiskt bistånd minskar. Effekterna beror delvis på att introduktionsjobben leder till andra subventionerade jobb, men det finns också vissa positiva effekter på inkomster från arbeten som inte subventioneras av staten.

Rapporten är strukturerad i sju avsnitt. I avsnitt 2 sammanfattas det regelverk som gäller för introduktionsjobben och andra subventionerade anställningar som analyseras i rapporten. Därefter följer en översikt av tidigare forskning om anställningssubventioner i avsnitt 3, med särskilt fokus på svenska förhållanden. Resultaten från de grundläggande kartläggningarna presenteras i avsnitt 4, medan avsnitt 5 (metod) och avsnitt 6 (resultat) fokuserar på arbetsmarknads-effekterna av introduktionsjobben. Slutligen diskuteras huvudresultaten i avsnitt 7.

2 Subventionerade anställningar – regelverken

Subventionerade anställningar² har varit en del av svensk arbetsmarknadspolitik sedan början av 1980-talet, och olika insatser som bygger på anställnings-subventioner har kommit och gått under snart 50 år (Engdahl och Forslund 2019). Tabell 1 visar de stödformer som förekommit 1991–2024. Utformningen av stöden har varierat när det gäller vilka arbetssökande och arbetsgivare som varit berättigade, hur stora subventionerna varit, hur länge de utbetalats, hur administrationen organiserats och hur reglerna i övrigt sett ut. Målgruppen har dock konsekvent utgjorts av personer som står långt från arbetsmarknaden.

Under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet användes i huvudsak olika varianter av arbete med stöd där ”anställningsstöd” ingick i namnet. I januari 2007 introducerades nystartsjobb, en anställningsform som fortfarande används. Nystartsjobben innebar flera förändringar jämfört med de tidigare anställningsstöden, vilka vi återkommer till längre fram. Detta stöd blev snabbt, och är alltså, den mest använda formen av lönesubvention. Vi låter 2007 vara startåret för de beskrivningar som presenteras i rapporten.

² Program baserade på anställningssubventioner utgör en delmängd av den bredare kategorin arbetsmarknadspolitiska insatser som benämns *subventionerad sysselsättning*. Kategorin inkluderar bland annat åtgärder som syftar till att sänka lönekostnaderna för stora målgrupper, såsom generellt reducerade arbetsgivaravgifter för ungdomar. Vidare kan arbetspraktik, där individer utför arbetsuppgifter på en arbetsplats utan att vara anställda där, ur vissa perspektiv ses som en form av subventionerad sysselsättning. En annan typ av subventionerad sysselsättning är stöd till start av näringsverksamhet, där arbetssökande som startar eget företag kan erhålla ekonomisk hjälp. Gruppen omfattar också anställningssubventioner av personer med funktionsnedsättningar som innebär nedsatt arbetsförmåga. Dessa program har dock delvis andra syften jämfört med övriga program inom kategorin. Notera att denna rapport inte behandlar någon av ovan nämnda former av subventionerad sysselsättning.

Tabell 1 Arbete med stöd 1991–2024

	Introducerat	Avslutat
Anställningsstöd		
Individuellt anställningsstöd	1998-01-01	1999-10-01
Allmänt anställningsstöd	1999-10-01	2007-03-01
Förstärkt anställningsstöd för 2-årsinskrivna	1999-10-01	2007-04-01
Särskilt anställningsstöd	2000-01-11	2019-04-01
Förstärkt anställningsstöd för 4-årsinskrivna	2000-08-01	2004-05-01
Förstärkt särskilt anställningsstöd	2012-03-01	2019-04-01
Nystartsjobb		
Nystartsjobb	2007-01-01	Nej
Nystartsjobb för deltidsarbetslösa	2008-01-01	2009-01-01
Särskilt nystartsjobb	2008-01-01	2017-12-01
Andra stöd som använts före 2007		
Beredskapsarbete	1991-08-01	1997-12-01
Rekryteringsstöd	1995-01-01	1997-12-01
Akademikerjobb	2006-03-01	2006-12-01
Plusjobb	2006-03-01	2006-10-24
Andra stöd som använts efter 2007		
Instegsjobb	2007-07-01	2018-10-01
Yrkesintroduktionsanställning	2014-01-01	2024-01-01
Trainee brist	2015-08-01	2018-12-01
Trainee välfärd	2015-08-01	2018-12-01
Extratjänster	2015-11-01	2022-01-01
Moderna beredskapsjobb	2017-03-01	2018-12-01
Introduktionsjobb	2018-03-01	Nej
Etableringsjobb	2024-02-24	Nej

Not: I tabellen ingår inte stöd till näringsverksamhet (introducerades 1995 och är fortfarande i bruk). Inte heller olika stöd särskilt riktade till arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som har varit aktuella under perioden 1991–2024 finns med i sammanställningen.

Under de nästan två decennier som nystartsjobben funnits har andra anställningssubventioner existerat som komplement. Vissa varianter av anställningsstöd har kvarstått, och nya stödformer som till exempel instegsjobb, traineejobb, extra-tjänster och etableringsjobb har lanserats.

I maj 2018 introducerades introduktionsjobben, samtidigt som flera andra former av subventionerade anställningar avvecklades.³ Tanken var att förenkla det komplexa system med subventioner som fanns och ta bort stöd med liten volym. I januari 2025 användes tre typer av lönesubventioner av det slag som vi intresserar oss för i rapporten: ungefär 18 000 personer hade ett nystartsjobb, knappt 6 000 ett introduktionsjobb och enbart 34 arbetssökande ett etableringsjobb.⁴

Då den här rapporten fokuserar på introduktionsjobb, beskrivs reglerna för denna stödform mer ingående i avsnitt 2.1. En översikt av regelverken för andra anställningssubventioner som varit i bruk under perioden 2007–2024 ges i avsnitt 2.2.

2.1 Introduktionsjobb⁵

Målsättningen med introduktionsjobb är att ge arbetssökande med stora svårigheter på arbetsmarknaden en chans att komma in i arbetslivet. Såväl privata som offentliga arbetsgivare kan anställa personer som subventioneras med introduktionsjobb. För att vara berättigad till stödet ska den arbetssökande vara inskriven på Arbetsförmedlingen och uppfylla något av följande krav:

- *Deltar i jobb- och utvecklingsgarantin (JOB)*. Arbetssökande som är över 25 år, inte har a-kassa och som har sökt jobb utan framgång i 14 månader skrivs in i JOB. Det gör även arbetssökande som har a-kassa om de har förbrukat 300 a-kassedagar. Nyanlända som gått igenom hela etableringsprogrammet och personer under 25 år som varit maximal tid i jobbgarantin för ungdomar skrivs också in i JOB om de inte har funnit arbete.⁶

³ De insatser som direkt ersattes var traineejobb, särskilt anställningsstöd, förstärkt särskilt anställningsstöd och instegsjobb.

⁴ Se Arbetsförmedlingens hemsida: <https://arbetsformedlingen.se/statistik/statistik-om-insatser-och-program>. Information hämtad 2025-02-14.

⁵ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingens faktablad om introduktionsjobb (Arbetsförmedlingen 2024c). Se även Arbetsförmedlingen (2018). Stödet regleras genom Förordning (2018:42) om särskilt anställningsstöd.

⁶ Två andra grupper har också möjlighet att delta i JOB: Den första gruppen utgörs av ensamstående föräldrar med barn under 18 år som är deltidsanställda och har förbrukat 60 veckor av a-kassan. Den andra gruppen består av personer som har en fängelsedom och antingen har beviljats vistelse utanför anstalten eller är villkorligt frigivna men ännu inte har fullgjort ett års provotid.

- *Deltar i jobbgarantin för ungdomar (UGA) sedan minst 200 dagar och har fyllt 20 år.* Arbetssökande mellan 16 och 24 år skrivs in i UGA efter 90 dagars arbetslöshet under de senaste fyra månaderna.⁷ Programmet pågår som längst 15 månader.
- *Är nyanländ, minst 20 år och deltar i etableringsprogrammet.*⁸ I etableringsprogrammet deltar under maximalt två år personer mellan 20 och 65 år som nyligen har fått uppehållstillstånd som flykting, skyddsbehövande eller är anhörig till flykting eller skyddsbehövande.

Arbetsförmedlingen beslutar om ett introduktionsjobb efter en arbetsmarknadspolitisk bedömning. Det innebär att det inte finns någon generell rätt till subventionen, även om något av kriterierna ovan är uppfyllda.

Ett introduktionsjobb kan vara en tillsvidareanställning, men även en tidsbegränsad anställning eller en provanställning. Anställningen kan vara på heltid eller deltid. Introduktionsjobbet kan kombineras med utbildning, exempelvis gymnasiestudier, yrkesinriktade kurser eller studier i svenska. Huvuddelen av tiden ska dock bestå av arbete.

Det finns flera krav på arbetsgivaren och anställningen. Exempelvis ska lön och andra anställningsförmåner följa gällande kollektivavtal eller motsvara kollektivavtalsnivåer inom branschen. Arbetsmiljön får inte ha allvarliga brister, och arbetsgivaren får inte ha sagt upp personal på grund av arbetsbrist på den enhet där introduktionsjobbet ska utföras mindre än ett år före introduktionsjobbet påbörjas. Inför anställningen ska samråd ske med facket.⁹

Ett introduktionsjobb beviljas initialt för högst 12 månader. Om det senare bedöms att den arbetssökande fortfarande behöver stöd kan introduktionsjobbet förlängas med ytterligare högst 12 månader. Under covid-19-pandemin fanns det under en period (2020-05-01–2020-12-31) möjlighet till 12 månaders extra förlängning.¹⁰

⁷ Personer under 25 år kan dessutom delta i UGA om de har deltagit i etableringsprogrammet under den maximalt tillåtna tiden. Ungdomar som har en fängelsedom och antingen har beviljats vistelse utanför anstalten eller är villkorligt frigivna men ännu inte har fullgjort ett års prøvotid kan också skrivas in i UGA.

⁸ Nyanlända som är minst 20 år kan få ett introduktionsjobb även om de inte deltar i etableringsprogrammet förutsatt att de (i) har deltagit i detta program någon gång under de senaste 12 månaderna, (ii) har en etableringsplan eller har avslutat en etableringsplan under de senaste 12 månaderna, eller (iii) under de 36 senaste månaderna har fått uppehållstillstånd eller uppehållskort som familjemedlem till en medborgare i ett EU/EES-land.

⁹ Det finns ytterligare, mer detaljerade, krav på arbetsgivaren som beskrivs närmare i Arbetsförmedlingen (2024c).

¹⁰ Förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd förändrades tillfälligt genom SFS 2020:224. Se även Regeringskansliet (2020).

Subventionen till arbetsgivaren motsvarar 80 procent av lönekostnaden, vilket inkluderar bruttolön, sjuklön, semesterlön och arbetsgivaravgifter.¹¹ Det finns dock ett tak motsvarande en månadslön på heltid om 20 000 kronor.¹² Om lönen är högre än detta utgår ingen subvention för kostnaden över taket. Ersättningen betalas ut till arbetsgivaren genom kreditering av skattekontot.

Vid introduktionsjobb kan den anställda inledningsvis behöva särskild handledning eller kompetenshöjande insatser. Arbetsgivaren har därför tidigare kunnat ansöka om ett extra handledarstöd från Arbetsförmedlingen på upp till 1 000 kronor per månad för en heltidsanställning under maximalt sex månader. Ersättningen har inte getts för introduktion som normalt ingår vid anställning av nya medarbetare. I budgetpropositionen för 2025 togs emellertid möjligheten till handledarstöd vid introduktionsjobb bort (Proposition 2024/25:1).

Introduktionsjobb kvalificerar inte den anställda till ersättning från a-kassan efter att anställningen avslutats.

2.2 Andra subventionerade anställningar 2007–2024

Utöver introduktionsjobben beskriver vi även i viss mån övriga anställningssubventioner som använts 2007–2024, för att ge en helhetsbild. Eftersom nystartsjobb fortfarande används och är den insats som haft störst volym under den aktuella perioden inleder vi genomgången med dem, en genomgång som dessutom är mer detaljerad än för de övriga stöden.

2.2.1 Nystartsjobb¹³

I likhet med introduktionsjobb syftar nystartsjobb till att stimulera privata och offentliga arbetsgivare att anställa personer som inte haft arbete under lång tid.¹⁴ En skillnad jämfört med introduktionsjobben, och alla anställningssubventioner som funnits innan år 2007, är att nystartsjobb inte bara är tillgängliga för arbetslösa; annan frånvaro från arbetsmarknaden ("utanförskap") innebär också behörighet.

¹¹ Semestertillägg och pension ingår inte i beräkningen av lönekostnaden.

¹² Om anställningen är på deltid sätts taket ned i motsvarande grad. För en halvtidstjänst är således taket 10 000 kronor.

¹³ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingens faktablad om nystartsjobb (Arbetsförmedlingen 2024d). Se även Arbetsförmedlingen (2018). Stödet regleras genom Förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb.

¹⁴ Regelverket för nystartsjobb har ändrats vid olika tillfällen, men på ett övergripande plan har inriktning varit densamma alltsedan nystartsjobben introducerades. Reglerna som presenteras i avsnittet avser situationen under år 2024.

Alla JOB-deltagare som fyllt 20 år kan få ett nystartsjobb, liksom deltagare i etableringsprogrammet.¹⁵ Arbetslösa som är 25 år eller äldre har vidare rätt till ett nystartsjobb om de under minst 12 av de senaste 15 månaderna:

- Varit öppet arbetslösa eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program
- Varit arbetslösa och samtidigt fått ekonomiskt bistånd från kommunen
- Fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning

För arbetslösa 20–25 år¹⁶ gäller samma kvalificeringsregler som ovan förutom att tidsperioden är satt till minst 6 av de 9 senaste månaderna.¹⁷

Arbetsförmedlingen gör ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning vid beslut om nystartsjobb. I stället är nystartsjobben en ”rättighet” för alla som uppfyller de angivna kriterierna. Arbetsförmedlingen har därmed ingen möjlighet att prioritera vem som ska få ett nystartsjobb, och de kan inte heller stoppa anställningar som de inte finner är arbetsmarknadspolitiskt motiverade.

Arbetsgivare som vill rekrytera med hjälp av nystartsjobb ansöker om subventionen hos Arbetsförmedlingen. Samtidigt ansvarar den arbetssökande själv för att visa att hen uppfyller kvalificeringskraven.

Många regler för nystartsjobben sammanfaller med dem för introduktionsjobben, till exempel att subventionen kan avse en tillsvidareanställning eller en tidsbegränsad anställning på hel- eller deltid.¹⁸ Andra likheter är att lönen ska följa kollektivavtal eller motsvara kollektivavtalsnivåer inom branschen, och utbetalningen sker genom kreditering av arbetsgivarens skattekonto. En skillnad relativt introduktionsjobben är att nystartsjobb kan användas för att kvalificera sig till a-kasseersättning.

Regelverket för ersättningens storlek och hur länge den betalas är komplicerat och beror på vem som anställs. Ersättningsbeloppet utgår från arbetsgivar-

¹⁵ Nystartsjobb är även möjligt för personer som under de senaste 36 månaderna fått uppehållstillstånd eller uppehållskort som familjemedlem till en EU/EES-medborgare, är arbetslös och under åtminstone 6 av de senaste 9 månaderna har varit arbetslös, haft sjukpenning eller försörjningsstöd.

¹⁶ Nystartsjobben för ungdomar har under en period kallats för särskilt nystartsjobb (se Tabell 1). Regelverket för dessa beskrivs exempelvis i Engdahl och Forslund (2019).

¹⁷ En ytterligare målgrupp för nystartsjobb utgörs av individer som har dömts till fängelse i minst ett år och beviljats vistelse utanför anstalten eller är villkorligt frigiven men utan att ha slutfört ett år av prøvotiden.

¹⁸ Nystartsjobb för deltidsarbetslösa var namnet på insatsen för gruppen som inte hade nystartsjobb på heltid under perioden 2008–2009 (se Tabell 1).

avgiften och motsvarar oftast detta belopp¹⁹, med ett tak på en månadslön motsvarande 20 000 kronor för heltidsarbete. En annan grundregel är att subventionen betalas ut lika länge som personen varit frånvarande från arbetsmarknaden, men med olika maxtider (i regel två år) beroende på vem nystartsjobbet avser.^{20 21}

Introduktionsjobben innebär i de allra flesta fall, men inte alltid, en högre ersättning än nystartsjobben. Som ett exempel kan vi utgå från en arbetssökande som är 30 år, född i Sverige och som varit utan ett jobb under två år. Personen får en heltidsanställning på ett år med en månadslön på 20 000 kronor. Den statliga subventionen med ett introduktionsjobb skulle i detta fall bli cirka 21 000 kronor per månad och med ett nystartsjobb ungefär 12 000 kronor per månad.²² Handlar det om en nyanländ person blir skillnaden mindre, då subventionen i nystartsjobbet i så fall ökar till knappt 16 000 kronor per månad.²³

2.2.2 Anställningsstöd²⁴

Totalt har det funnits sex varianter av anställningsstöd mellan 1998 och 2019. Efter mars 2007 användes två varianter: särskilt anställningsstöd och förstärkt särskilt anställningsstöd.²⁵ Båda stöden riktade sig till JOB-deltagare.

Det var svårare att kvalificera sig till dessa anställningssubventioner än till nystartsjobb och introduktionsjobb. Efter sex månader²⁶ i JOB kunde den arbets-

¹⁹ Nivån på beloppet varierar mellan grupper. Några exempel kan anges: För personer som deltar i JOB gäller 1 gång arbetsgivaravgiften. Samma sak gäller för personer som varit frånvarande från arbetsmarknaden under 1–2 år (6 mån – 2 år för personer under 25 år). Personer som varit borta från arbetsmarknaden 2–3 år subventioneras med 2 gånger arbetsgivaravgiften och de som har varit bort mer än 3 år eller deltar i etableringen får 2,5 gånger arbetsgivaravgiften.

²⁰ För personer 25–55 år och etableringsdeltagare gäller i de flesta fallen en maxtid på 2 år. För personer under 25 år (har fyllt 55 år) är 1 år (4 år) maxtiden.

²¹ Under covid-19-pandemin fanns det möjlighet till förlängning av standardmaxtiden för nystartsjobb. I stället för två år gällde under stora delar av pandemin tre år (se SFS 2020:535 och SFS 2021:72).

²² Beräkningarna har gjorts 2024-12-11 med hjälp av de beräkningsverktyg som finns tillgängliga på Arbetsförmedlingens hemsida.

För introduktionsjobb se: <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetsgivare/anstallningsstod/stod-nar-en-person-varit-arbetslos-lange-eller-ar-nyanland/introduktionsjobb#/introduktionsjobb>.

För nystartsjobb se: <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetsgivare/anstallningsstod/stod-nar-en-person-varit-arbetslos-lange-eller-ar-nyanland/nystartsjobb#/nystartsjobb>.

²³ Eftersom nystartsjobb kan utgå under 4 år för arbetssökande över 55 år som har varit arbetslösa mer än 4 år finns det situationer där den totala subventionen blir högre i ett nystartsjobb än i ett introduktionsjobb.

²⁴ Olika typer av anställningsstöd beskrivs exempelvis i Lundin (2001), Statskontoret (2011), Arbetsförmedlingen (2018) och Forslund (2018). För de anställningsstöd som varit aktuella under vår studieperiod hänvisas i första hand till Arbetsförmedlingen (2018).

²⁵ Stöden reglerades genom Förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd.

²⁶ Arbetssökande som anvisats till JOB efter 15 månader i UGA kunde få ett särskilt anställningsstöd direkt och behövde inte vänta i 6 månader för att vara kvalificerade.

sökande få ett särskilt anställningsstöd med 80 procent av lönekostnaden (max 970 kr/dag för en heltidstjänst) under 12 månader med en möjlighet till förlängning med ytterligare 12 månader. Arbetsförmedlingen lämnade även ett handledningsstöd under de första tre månaderna med högst 50 kronor per dag. Stödet hade därmed likheter med introduktionsjobben, men med en snävare målgrupp och ett handledningsstöd som betalades ut under en kortare tid.

Förstärkt särskilt anställningsstöd hade villkor som i huvudsak var samma som för det särskilda anställningsstödet. Skillnaderna bestod i att kvalificeringskravet var minst 450 dagars deltagande i JOB och ett större handledningsstöd.²⁷

2.2.3 Instegsjobb²⁸

Instegsjobb fanns mellan 2007 och 2018. Insatsen riktade sig till nyanlända som hade beviljats uppehållstillstånd inom de senaste 36 månaderna. Förutom en subventionerad anställning ingick även handledning och utbildning i svenska för invandrare (SFI) som en del av anvisningen. När instegsjobben infördes var subventionsgraden satt till 75 procent av lönekostnaden, med ett tak på 750 kronor per dag. Senare höjdes subventionen till 80 procent, med ett maximalt belopp på 970 kronor per dag. Instegsjobb beviljades för sex månader i taget och kunde pågå i upp till två år.

2.2.4 Yrkesintroduktionsanställningar²⁹

År 2014 infördes yrkesintroduktionsanställningar (YA-jobb), en subventionerad anställningsform som var i bruk fram till årsskiftet 2023/2024. YA-jobben riktade sig till ungdomar, långtidsarbetslösa och nyanlända, med syftet att ge deltagarna möjlighet att lära sig ett specifikt yrke. Under anställningen, som skulle pågå 6–12 månader, fick deltagarna yrkesutbildning och handledning på arbetsplatsen. Subventionen motsvarade arbetsgivaravgiften och hade ett tak, vilket innebar att ersättningen maximalt kunde uppgå till strax under 6 000 kronor per månad. Därtill utgick en handledningsersättning på 115 kronor per dag vid heltidsarbete. Totalt sett var subventionens nivå jämförbar med exempelvis nystartsjobben. I likhet med nystartsjobben var YA-jobben också rättighetsbaserade.

²⁷ De tre första månaderna fick arbetsgivaren 150 kronor per dag i handledningsstöd och därefter 100 kronor per dag så länge anställningen pågick.

²⁸ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingen (2018) och Forslund (2018). Instegsjobben reglerades genom Förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd.

²⁹ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingen (2022). Stödet reglerades genom Förordning (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar.

2.2.5 Traineejobb³⁰

Traineejobb fanns i två varianter: ”trainee brist” som var förlagda inom bristyrkesområden³¹ och ”trainee välfärd” som tog sikte på den offentliga välfärdssektorn. Stöden infördes 2015 och togs bort vid utgången av 2018. Målgruppen var inledningsvis ungdomar, men den utvidgades efter ett år till att inkludera långtidsarbetslösa och nyanlända.³²

Stödet innebar utbildning på halvtid och anställning på halvtid. Anställningsdelen subventionerades med 50 procent i bristyrken och 85 procent inom välfärdssektorn, med tak i nivå med andra lönesubventioner. Inom välfärdssektorn lämnades också ett bidrag för handledning på 100 kronor per arbetsdag. Traineejobben pågick i maximalt ett år, men inom välfärdssektorn var det möjligt att förlänga subventionen med ytterligare ett år.

2.2.6 Extratjänster och moderna beredskapsarbeten³³

Extratjänster användes från 2015 till utgången av 2021. Inledningsvis var målgruppen arbetssökande som deltog i JOB och hade gjort detta under minst 450 dagar. Senare fick även etableringsdeltagare möjlighet att få en extratjänst.

I huvudsak anordnades extratjänster i offentlig sektor, men efter regeländringar blev det i viss mån möjligt att anställa personal i en extratjänst även i andra sektorer. Det handlade då om anställningar hos vissa ideella föreningar, trossamfund och kulturella verksamheter. Även en del privata företag, till exempel vårdinrättningar, fick möjlighet att använda extratjänster. En extratjänst kunde kombineras med utbildning (t.ex. SFI), men minst hälften av tiden skulle bestå av arbete.

Beslut om subventionen kunde efter en arbetsmarknadspolitisk bedömning fattas för 12 månader, med en möjlighet att förlänga med ytterligare 12 månader. Under covid-19-pandemin tilläts en extra förlängning om 12 månader på samma sätt som för introduktionsjobben.³⁴ Subventionsgraden var hela 100 procent av lönekostnaden upp till ett tak vid månadslöner om 20 000 kronor per månad.

³⁰ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingen (2018) och Forslund (2018). Traineejobben reglerades genom Förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd.

³¹ Det var Arbetsförmedlingen som bedömde vilka yrkesområden som kunde klassificeras som bristyrken. Bedömning kunde vara olika i olika geografiska områden.

³² För att kvalificera för ett traineejobb inom välfärdssektorn krävdes 6 månaders arbetslöshet för att kvalificera sig. I välfärdssektorn räckte det med 3 månader.

³³ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingen (2018) och Arbetsförmedlingen (2024a). Extratjänsterna reglerades genom Förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd.

³⁴ Förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd förändrades tillfälligt genom SFS 2020:224. Förlängningen var möjlig under perioden maj–december 2020. Se även Regeringskansliet (2020).

Extratjänsterna var omdiskuterade. Under 2019 fick inte Arbetsförmedlingen några ekonomiska medel från regeringen att använda till stödformen; antalet nya anvisningar föll därmed till noll. I budgetpropositionen för 2020 tillfördes resurser för extratjänster och Arbetsförmedlingen började således återigen att anvisa arbetssökande till insatsen.

Moderna beredskapsarbeten var en subventionerad anställning med samma regelverk som extratjänsterna, men med skillnaden att anställningen skulle vara tidsbegränsad och förlagd hos en statlig myndighet. De moderna beredskapsarbetena användes 2017 och 2018.

2.2.7 Etableringsjobb³⁵

Etableringsjobb är den senaste formen av subventionerad anställning och tog form efter en principöverenskommelse mellan LO, Unionen och Svenskt Näringsliv hösten 2017. Efter utredning (Ds 2019:13) och nödvändiga lagändringar kunde de första etableringsjobben till slut sjösättas i början av 2024. Volymerna har dock varit extremt låga under 2024 och början av 2025.³⁶

Etableringsjobb kan endast erbjudas inom branscher där det finns avtal mellan arbetsgivare och fackliga organisationer. För att kvalificera sig måste den arbetssökande ha fyllt 20 år och antingen delta i etableringsprogrammet eller ha varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadsprogram på heltid i minst 24 av de senaste 27 månaderna.³⁷ I likhet med nystartsjobben är etableringsjobben rättighetsbaserade och kräver ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning.

Arbetet ska vara på heltid och pågår under två år, med målsättningen att det ska leda till en tillsvidareanställning hos samma arbetsgivare. Arbetsgivaren betalar en lön som för 2025 var fastställd till 7 999 kronor per månad. Staten kompletterar detta med en direkt utbetalning till den anställda, som maximalt kan uppgå till 16 448 kronor per månad (2025 års nivåer). Till skillnad från andra subventionerade anställningar betalas alltså ingen subvention från staten till arbetsgivaren. Den totala möjliga inkomsten för en individ som får ett etableringsjobb kan som mest kan vara 24 477 kronor per månad.³⁸

³⁵ Avsnittet bygger på Arbetsförmedlingen (2024b). Se även LO (2024). Etableringsjobben regleras genom Förordning (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb.

³⁶ Se Arbetsförmedlingens hemsida: <https://arbetsformedlingen.se/statistik/statistik-om-insatser-och-program>. Information hämtad 2025-02-14.

³⁷ Även nyanlända som inte är med i etableringsprogrammet kan få ett etableringsjobb om de under de senaste 36 månaderna fått uppehållstillstånd eller uppehållskort.

³⁸ Notera att individens totala inkomst inom vissa avtalsområden kan bli lägre än lägstalönen enligt ordinarie kollektivavtal.

2.3 Sammanfattning

Mellan 2007 och 2024 har en rad olika anställningssubventioner använts, där regler och utformning successivt förändrats. Trots variationerna har många stöd haft liknande struktur. De främsta målgrupperna har varit personer inskrivna i JOB, UGA och etableringsprogrammet. Sedan 2018 har antalet program reducerats, och vid 2025 års början fanns tre subventioner:

- Nystartsjobb erbjuder i regel lägre subventioner och har en bredare målgrupp. Olika typer av ”utanförskap” kan ligga till grund för att kvalificera sig till ett nystartsjobb. Arbetsförmedlingen gör ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning, utan alla personer som uppfyller kraven har rätt till ett nystartsjobb.
- Introduktionsjobb riktar sig till arbetssökande som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Insatsen samlar flera tidigare stöd under en enhetlig struktur och erbjuder ofta de högsta lönesubventionerna.
- Etableringsjobb, det senaste tillskottet, har utvecklats genom en överenskommelse mellan fack och arbetsgivare och har än så länge mycket små volymer. Stöden riktas till nyanlända och långtidsarbetslösa utan arbete i minst två år och är förlagda inom specifika branscher. Etableringsjobben är tänkta att förenkla för arbetsgivaren genom att en fast, enhetlig och låg lön alltid betalas direkt till den anställde. Staten betalar resterande ersättning till individen. Likt nystartsjobben är etableringsjobben rättighetsbaserade.

3 Tidigare studier

I det här avsnittet sammanfattar vi huvudresultaten från de studier av anställningssubventioner som genomförts på svenska data under den tidsperiod som vi intresserar oss för.

3.1 Ofta positiva arbetsmarknadseffekter för deltagarna

En central fråga är i vad mån subventionerade anställningar har positiva effekter på arbetsmarknadssituationen för dem som erhållit stöd. Det finns flera mekanismer som skulle kunna leda till detta utfall. Genom subventionen minskar arbetsgivarens risker och kostnader. På arbetsplatsen kan den arbetssökande sedan få erfarenheter, självförtroende och kontakter som kan visa sig värdefulla. Det kan framstå som uppenbart att deltagarnas möjligheter på arbetsmarknaden förstärks, men det är viktigt att komma ihåg att alternativa strategier kunde ha använts. Att fortsätta söka arbete eller delta i en utbildning hade exempelvis

kunnat vara mer ändamålsenligt. Det är således en empirisk fråga huruvida subventionerade anställningar har de avsedda effekterna.

Av de anställningssubventioner som var i bruk vid ingången av 2025 är det hittills enbart nystartsjobben som har utvärderats med avseende på arbetsmarknadseffekter för individen, och då för en tidsperiod som ligger långt tillbaka. Sjögren och Vikström (2015) studerar nystartsjobb som påbörjades 2007–2010. De finner stora effekter på sannolikheten att få ett arbete efter subventionens slut, och att de positiva effekterna är större vid längre och kraftfullare subventioner. Resultaten i Sjögren och Vikström antyder också att det kan vara mer lönsamt att öka längden på subventionen snarare än nivån på ersättningen.

Bland övriga subventionerade anställningar som användes mellan 2007 och 2024 har, såvitt vi vet, endast effekterna av extratjänster studerats. Arbetsförmedlingen (2024a) visar att arbetsinkomster ökar och behovet av ekonomiskt bistånd minskar bland dem som fått en extratjänst. Effekten på sannolikheten att få ett arbete är också positiv, men liten.³⁹ Uppdelat på subventionerade och osubventionerade jobb är effekten dock endast positiv för subventionerade arbeten, medan sannolikheten att få ett osubventionerat jobb snarare påverkas negativt (om än marginellt).

Extratjänsterna var huvudsakligen placerade i offentlig sektor. Internationell forskning visar att subventionerad sysselsättning i offentlig sektor ofta har sämre resultat än i privat sektor (Card, Kluve och Weber 2018; Vooren m.fl. 2019). Dock finns exempel från Sverige där kommunala insatser av den här typen i vissa fall varit framgångsrika (Mörk, Ottosson och Vikman 2021). Även analyser från Danmark har funnit liknande resultat (Heinesen, Husted och Rosholm 2013).

Översikter av studier av anställningssubventioner som användes i Sverige före 2007 finns i Calmfors, Forslund och Hemström (2002) samt Forslund och Vikström (2011). En slutsats från dessa litteraturgenomgångar, som även ligger i linje med bedömningar i internationella översikter (Card, Kluve och Weber 2018; Vooren m.fl. 2019), är att anställningssubventioner ofta kan vara en genväg till arbete. En annan slutsats är att de positiva effekterna för deltagarna tenderar att vara större om arbetet som utförs består av ordinarie arbetsuppgifter.

Sammantaget talar en hel del för att introduktionsjobb och liknande anställningssubventioner kan vara till nytta för deltagarna. Men även om detta stämmer är det viktigt att beakta potentiella nackdelar. En fråga är om subventionerade anställningar är kostnadseffektiva, något som inte har studerats

³⁹ Två grupper som tydligt gynnas av extratjänster är nyanlända kvinnor och personer med funktionsnedsättning som nedsätter arbetsförmågan.

i tidigare forskning. En annan aspekt att uppmärksamma är risken för undanträngning av arbetstillfällen, vilket vi behandlar i nästa avsnitt.

3.2 Stor undanträngning, men kanske inte så problematisk

Det är välkänt att subventionerade anställningar ofta ersätter osubventionerade arbeten, ett fenomen som inom forskningen benämns undanträngningseffekter. Det är svårt att exakt fastställa omfattningen av undanträngningen för olika typer av anställningssubventioner, men utifrån tidigare studier kan man sluta sig till att en klar majoritet av de subventionerade jobben vanligtvis innebär undanträngning. Undanträngningen är ofta större när den anställda gör ordinarie arbetsuppgifter, jämfört med om personen utför särskilt anpassade uppgifter som annars inte skulle ha blivit gjorda. Det finns således en viss motsättning, där insatser som kan förväntas ha bäst effekter för deltagarna kan innebära mer undanträngning (jfr. avsnitt 3.1).⁴⁰

Vilken typ av undanträngning som subventionerade anställningar ger upphov till är avgörande. Om stöden gör att personer med stora svårigheter att hitta arbete prioriteras framför dem som lättare kan få jobb, kan en viss omsortering av arbetskraften vara motiverad. Om den person som får jobbet däremot skulle ha fått det även utan stöd, handlar det om en ren ”dödviktsförlust”.

Forslund (2018) diskuterar olika sätt att minska de mest skadliga undanträngningseffekterna. En grundläggande strategi är att rikta stöden till personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Om en arbetssökande till exempel har varit arbetslös under lång tid, är det mindre sannolikt att hen hittar ett jobb utan subvention. Samtidigt är det mer troligt att de personer som eventuellt trängs undan har bättre förutsättningar att få arbete. En målgrupp längre från arbetsmarknaden innebär därmed minskade risker för de mer negativa formerna av undanträngningseffekter. En annan metod är att låta arbetsförmedlare fungera som portvakter som gör arbetsmarknadspolitiska bedömningar av vem som bör få ett subventionerat jobb, snarare än att använda rättighetsbaserade system.

Analysen av Engdahl och Forslund (2019) visar att de som får subventionerade anställningar i Sverige oftast är individer som står långt från arbetsmarknaden. Det tyder på att de mer negativa formerna av undanträngning förmodligen är relativt ovanliga.

⁴⁰ För diskussioner av undanträngningseffekter i samband med subventionerade anställningar, se till exempel översikterna i Calmfors, Forslund och Hemström (2002) och Forslund och Vikström (2011). Se också Dahlberg och Forslund (2005), Liljeberg och Lundin (2008), samt Engdahl och Forslund (2019).

Frågan om vilka individer som får subventionerade anställningar är intressant även ur ett bredare perspektiv, inte enbart i relation till undanträngningseffekter. Förutom att stöden oftast går till personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden, visar flera studier att män är överrepresenterade i den här typen av arbetsmarknadspolitiska insatser (D. Lundin och Liljeberg 2008; Statskontoret 2011; Engdahl och Forslund 2019; Andersson Joona 2020; Riksrevisionen 2023:17). Vad gäller introduktionsjobben har man emellertid kunnat observera en ökande andel kvinnor på senare år (Proposition 2024/25:1).

3.3 Subventionerna kan påverka anställande företag

Subventionerade anställningar kan ha effekter för de arbetsgivare som använder stöden. Detta har inte studerats i någon större omfattning. En relevant studie är dock Lombardi, Nordström Skans och Vikström (2018) som analyserar mindre företag som rekryterar med anställningsstöd och nystartsjobb. Studien visar att företag som rekryterar med stöd får en positiv sysselsättningsutveckling, men att effekterna varierar mellan stödformerna. Anställningsstöd leder till fler anställda på lång sikt, men påverkar inte överlevnadssannolikheten för företagen. Nystartsjobben, å andra sidan, leder till en ökad överlevnadssannolikhet för företaget utan att antalet anställda förändras. Studien visar inga effekter på företagets produktivitet eller lönsamhet. En annan slutsats som rapportförfattarna drar är att lönesubventioner inte snedvrider konkurrensen till fördel för företag med svaga förutsättningar, vilket är en vanlig farhåga.⁴¹

3.4 Antalet deltagare i subventionerade anställningar sjunker

En återkommande aspekt som lyfts fram i flera rapporter är att vissa subventionerade anställningar har haft ett mycket lågt deltagarantal, exempelvis olika former av förstärkta anställningsstöd och instegsjobb (Calmfors m.fl. 2017; Forslund 2018). Riksrevisionen 2018:10 visar dessutom att deltagarantalet i flera typer av anställningssubventioner tenderar att överskattas i de volymprognoser som regeringen upprättar.

Att en del stödformer haft få deltagare innebär dock inte att omfattningen av subventionerade anställningar som helhet är låg. Sverige är exempelvis det nordiska land som i störst utsträckning prioriterar denna typ av arbetsmarknadsinsatser (se t.ex. Forslund 2024; Liljeberg 2023).

⁴¹ Lombardi, Nordström Skans och Vikström (2018) går igenom resultaten från relaterade studier i Finland, Danmark och Frankrike; slutsatserna från dessa studier ligger i linje med vad som visas i det svenska fallet.

Antalet personer med en subventionerad anställning i Sverige, liksom andelen inskrivna på Arbetsförmedlingen som får en anställningssubvention, ökade stadigt under perioden 2001–2018, enligt en analys av Engdahl och Forslund (2019). Utvecklingen drevs huvudsakligen av nystartsjobben, medan andra stödformer låg kvar på relativt stabila nivåer. Mot slutet av observationsperioden noterar Engdahl och Forslund en nedgång i volymerna för nystartsjobb, samtidigt som vissa andra subventionerade arbeten ökade något. Riksrevisionen visar att antalet deltagare som har ett arbete med stöd minskade 2017–2021, med viss återhämtning 2022. Enligt rapporten var volymminskningen inte planerad från regeringens sida, utan är kopplad till hanteringen på Arbetsförmedlingen (t.ex. personalbrist) och arbetsmarknadsläget (Riksrevisionen 2023:17). I avsnitt 4.2 beskriver även vi utvecklingen över tid.

3.5 Mycket är okänt om hur stöden används i praktiken

Forslund (2018) diskuterar olika aspekter kopplade till arbetssökande och arbetsgivare som kan påverka hur anställningssubventioner används i realiteten och vilka volymer de får. Eftersom det finns begränsade empiriska resultat att tillgå, är resonemangen huvudsakligen teoretiska.

Ett tema som Forslund tar upp är att det kan vara så att regelverken upplevs som komplicerade eller att informationen om subventionerna inte når fram till arbetssökande och arbetsgivare. Vad gäller det senare har flera studier visat att många arbetsgivare saknar kunskap om möjligheten att rekrytera med stöd av subventioner (se t.ex. Statskontoret 2011; Behrenz m.fl. 2015; Calmfors m.fl. 2017).

Forslund resonerar vidare om att det kan vara så att arbetsgivare tycker att kontakterna med Arbetsförmedlingen är krångliga och av denna anledning väljer att avstå från att anställa med subventioner. Här finns det dock resultat som pekar på att arbetsgivare som har använt subventionerade anställningar inte tycker att kontakterna med myndigheterna har varit så krävande (Calmfors m.fl. 2017).

Ytterligare en möjlighet är att arbetssökande undviker anställningssubventioner, eftersom de kan uppfattas som stigmatiserande. Det kan också vara så att arbetsgivare avstår från att rekrytera med stöd, om de uppfattar att stöden signalerar så låg produktivitet att subventionerna inte kompenserar tillräckligt.

Det är inte bara deltagarvolymerna som är intressanta att beskriva och förklara. Det är värdefullt att veta hur den praktiska användningen av anställningssubventionerna ser ut för övrigt och vad som kan påverka vilken roll

olika stöd får.⁴² Hur tillämpas regelverken, hur används lönesubventioner strategiskt i det lokala arbetsmarknadspolitiska arbetet och vad avgör vilka stödformer som prioriteras före andra?

Vad gäller det senare för Forslund (2018) ett resonemang om att möjligheten att kvalificera sig till ersättning från a-kassa genom anställningssubventioner kan ha betydelse. Arbets sökande kan förväntas föredra stöd som ger dem möjlighet att arbeta upp rätt till a-kassa, framför stöd som inte erbjuder denna fördel.⁴³ Noterbart är att bland de anställningssubventioner som används i Sverige idag kan nystartsjobb och etableringsjobb ligga till grund för att kvalificera sig för a-kassa. Däremot gäller det inte för introduktionsjobben, vilket således skulle kunna minska volymerna i denna insats.

Utöver sådant som rör arbets sökande och arbetsgivare, och som Forslund (2018) behandlar, kan andra aktörer på lokal nivå spela en central roll. Hit hör till exempel arbetsförmedlare, samt privata utförare och personal vid kommunala arbetsenheter som anordnar arbetsmarknadspolitiska insatser. De strategier och arbetssätt som tillämpas i det dagliga arbetet kan påverka användningen av insatserna. Kunskapen om området är dock begränsad. Det finns några äldre studier som kartlagt arbetsförmedlares arbete med anställningssubventioner (se t.ex. M. Lundin 2001; D. Lundin och Liljeberg 2008). Studierna indikerar att det förekom variation i hur arbetsförmedlarna hanterade stöden och vilka strategier de använde. I vissa fall rapporterade förmedlarna informationsbrister och upplevde regelverken som otydliga. Hur situationen ser ut idag är oklart.

4 En kartläggning av subventionerade anställningar

I det här avsnittet beskriver vi hur subventionerade arbeten har använts i Sverige sedan 2007. Efter en kort beskrivning av data (avsnitt 4.1), undersöker vi omfattningen av arbeten med stöd (avsnitt 4.2), vilka personer som får lönesubventioner (avsnitt 4.3), var dessa arbeten finns (avsnitt 4.4), hur länge de pågår (avsnitt 4.5) och i vilken utsträckning de som har fått ett arbete med stöd

⁴² Det finns även en diskussion om missbruk av subventionerade anställningar; se till exempel Riksrevisionen 2023:17. En analys av Utbetalningsmyndigheten (2025) pekar på att nystartsjobb är en av de välfärdsersättningar som har högst andel felaktiga utbetalningar. Beräkningarna tyder på att ungefär var tionde krona är felaktigt utbetald.

⁴³ I vissa fall kan också kommunala arbetsgivare förväntas prioritera subventioner som ger rätt till a-kassa. Många arbets sökande försörjer sig på ekonomiskt bistånd som finansieras av kommunerna. Om en subvention både minskar kommunens utgifter för ekonomiskt bistånd under anställningsperioden och bidrar till en mer långsiktig minskning efter stödets avslut, är detta gynnsamt för den kommunala ekonomin.

stannar kvar hos arbetsgivaren som rekryterade med anställningssubventionen (avsnitt 4.6). I ett avslutande avsnitt återfinns en sammanfattning (avsnitt 4.7).

Fokus ligger främst på introduktionsjobb. Kartläggningen inkluderar dock även andra subventionerade anställningar, och då framför allt nystartsjobb som likt introduktionsjobb fortfarande används. Däremot behandlar vi inte den tredje stödformen som existerar idag – etableringsjobb – då ytterst få sådana stöd har betalats ut.

4.1 Data

Beskrivningarna i avsnitt 4 är baserade på registerdata sammanställda av Arbetsförmedlingen och SCB. Studiepopulationen utgörs av samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen under perioden januari 2007 till juli 2024.

Arbetsförmedlingens register innehåller uppgifter om datum för start och slut av individens samtliga arbetslöshetsperioder, orsak till att arbetslösheten avslutats samt information om deltagande i förmedlingsinsatser, program med aktivitetsstöd och tillgängliga former av arbete med stöd. Genom uppgifterna har vi bland annat kännedom om vilka personer som haft subventionerade anställningar vid vilka tidpunkter.

Från SCB:s databas LISA (Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier) har vi hämtat uppgifter om ålder, kön, utbildningsnivå, bostadskommun, civilstånd, förekomst av hemmavarande barn, födelseregion och tidpunkt för invandring. Från LISA har vi också hämtat uppgifter om årlig förvärvsinkomst, sysselsättningsstatus, mottagande av ekonomiskt bistånd, studiestöd samt inkomster från arbetslöshetsförsäkringen (a-kassa och aktivitetsstöd).

Uppgifterna som kommer från Arbetsförmedlingen sträcker sig fram till juli 2024. Från SCB finns samtliga årliga uppgifter till och med 2022, samt månadsinkomster till och med september 2024. Beroende på vilka utfall vi studerar görs analyserna i avsnitt 4 därmed utifrån olika tidshorisonter.

4.2 Volymer

Figur 1 visar utvecklingen av subventionerade arbeten i Sverige över tid. Den vänstra grafen illustrerar det totala antalet, medan den högra visar andelen inskrivna vid Arbetsförmedlingen som har ett subventionerat arbete.

I våra analyser exkluderar vi i normalfallet anställningssubventioner som riktar sig specifikt till arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Figur 1 utgör ett undantag, där vi utöver vårt huvudspår även redovisar volymer som inkluderar lönesubventioner för denna målgrupp. Figuren visar tydligt att en stor andel av de subventionerade anställningarna

riktar sig till gruppen – cirka 60 procent av alla anställningssubventioner är särskilt avsedda för dem.

Figur 1 Antal pågående arbeten med stöd (tusental) januari 2007 – juli 2024, samt som andel (%) av samtliga inskrivna vid Arbetsförmedlingen

Not: Antal i arbete med stöd och inskrivna har mätts ett givet datum varje månad. Figuren visar arbeten med stöd både (i) exklusive och (ii) inklusive anställningssubventioner riktade till arbets-sökande som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (Ombytessökande Samhall, Lönebidrag för utveckling i anställning, Lönebidrag för trygghet i anställning, Lönebidrag för anställning, Offentligt skyddat arbete, Särskilt anställningsstöd och Utvecklingsanställning hos Samhall AB). I gruppen samtliga inskrivna inkluderas öppet arbetslösa, i program med aktivitetsstöd och i arbete med stöd. Inskrivna arbetssökande i kategorierna tillfälligt arbete, deltidsarbetslös, timanställd och ombytessökande har exkluderats.

Om vi återgår till övriga subventionerade arbeten ser vi i Figur 1 först en volymminskning 2007–2010, och sedan en tydlig ökning i omfattning mellan 2010 och 2019, både i absoluta tal och som andel av de inskrivna vid Arbetsförmedlingen. År 2019 fanns det cirka 60 000 arbeten med stöd, motsvarande 12 procent av de inskrivna. Därefter följde en distinkt nedgång, och i slutet av den studerade perioden hade antalet subventionerade arbeten minskat till drygt 25 000, motsvarande 6 procent av de inskrivna. Det försämrade arbetsmarknadsläget i samband med covid-19-pandemin kan vara en viktig

förklaring till nedgången efter 2019 – när arbetslösheten ökar, minskar även antalet arbeten med stöd.⁴⁴

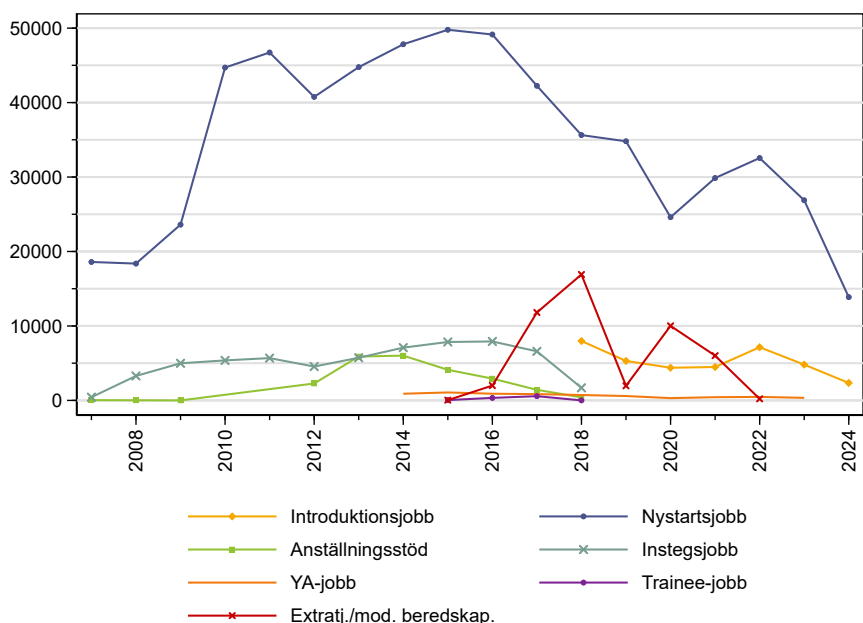
Figur 2 visar volymerna för olika anställningssubventioner som funnits sedan 2007. Nystartsjobb har dominerat under hela perioden, även om omfattningen har minskat över tid. Användningen var som störst 2015, då 50 000 personer fick ett sådant arbete. Åtta år senare påbörjades ungefär hälften så många nystartsjobb.

Övriga anställningssubventioner har haft betydligt färre deltagare. Vissa stöd, särskilt YA-jobb och traineejobb, användes nästan inte alls. För extratjänster, som var föremål för debatt, syns tydligt i figuren hur tillförseln av ekonomiska medel stoppades 2019.

Introduktionsjobben ersatte anställningsstöden, samt traineejobb och instegsjobb. Denna nya insats fick en mindre omfattning än vad de tidigare stöden hade sammanlagt och trenden mot minskade volymer fortsatte.⁴⁵ Sedan starten 2018 har antalet påbörjade introduktionsjobb per år legat mellan 5 000 och 8 000. Mot slutet av perioden syns en minskning av antalet startade introduktionsjobb.

⁴⁴ Andra faktorer kan också ha betydelse för de mindre volymerna. Exempelvis kan oförändrade ersättningstak i subventionerna tillsammans med inflation göra subventionerade anställningar mindre attraktiva för arbetsgivare. Organisatoriska förändringar av Arbetsförmedlingen med personalnedskärningar, kontorsnedläggningar och en förändrad roll för arbetsförmedlare är en annan sak som kan ha påverka utvecklingen. Skiftande politiska prioriteringar är ytterligare en faktor som kan spela roll.

⁴⁵ Anställningsstöd, traineejobb och insteg hade sammanlagt drygt 8 000 deltagare under 2017 och introduktionsjobben ungefär 5 000 deltagare 2019.

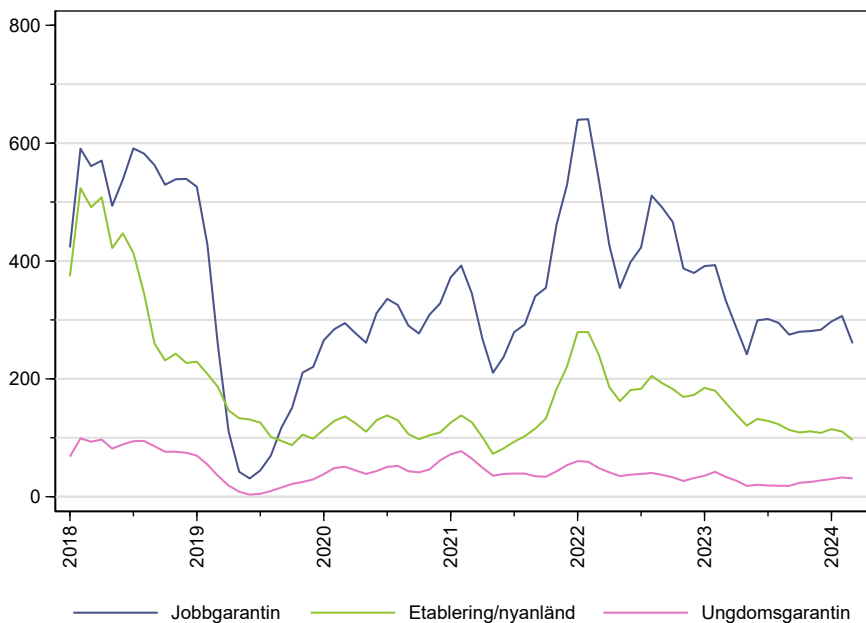

Figur 2 Antalet påbörjade arbeten med stöd per år januari 2007 – juli 2024

Not: Etableringsjobb är mycket få till antalet och redovisas inte i figuren.

I nästa steg undersöker vi antalet deltagare i introduktionsjobb med fokus på hur den arbetssökande har kvalificerat sig för ett arbete med stöd. Det finns tre huvudvägar in i stödformen: deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin, jobbgarantin för ungdomar och etableringsprogrammet. Resultaten redovisas i Figur 3.

Inflödet i introduktionsjobben kommer i första hand från jobb- och utvecklingsgarantin och i andra hand från etableringsprogrammet. Ungdomsgarantin utgör en mindre grupp: ungefär 50 ungdomar påbörjar ett introduktionsjobb varje månad. Nedgången i antalet introduktionsjobb från 2022 och framåt kan främst hänföras till ett minskat inflöde från jobb- och utvecklingsgarantin och etableringsprogrammet. Under uppföljningsperiodens sista år minskar emellertid inte inflödet från jobb- och utvecklingsgarantin på något tydligt vis.

Figur 3 Antal påbörjade introduktionsjobb per månad efter "ingång", januari 2018 – juli 2024

Not: Antal påbörjade introduktionsjobb per månad är beräknat som centrumvägt 3-månaders glidande medelvärde. Jobbgarantin = Jobb- och utvecklingsgarantin. Ungdomsgarantin = Jobbgarantin för ungdomar. I gruppen "Etablering/nyanländ" ingår både deltagare i etableringsprogrammet och arbetssökande som invandrat till Sverige tidigast tre år före introduktionsjobbet, men som inte är inskrivna i etableringsprogrammet (se avsnitt 2.1). Från 2019 och framåt utgör detta en mycket liten gruppen.

4.3 Deltagarna

Tabell 2 ger en detaljerad bild av arbetssökande som har ett arbete med stöd, utvecklingen över tid och hur de liknar och skiljer sig från andra personer som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen.

Tabell 2 Deltagarbeskrivning: arbete med stöd och samtliga inskrivna, 2007–2022

	2007–2012		2013–2017		2018–2022	
	Arbete m stöd	Samtliga inskrivna	Arbete m. stöd	Samtliga inskrivna	Arbete m. stöd	Samtliga inskrivna
Ålder	39,4	38,2	38,2	38,6	39,1	40,1
18–25 år	0,16	0,24	0,18	0,21	0,13	0,15
55–64 år	0,15	0,16	0,13	0,16	0,13	0,18
Kvinna	0,38	0,48	0,34	0,47	0,35	0,49
Förgymnasial utbildning	0,22	0,25	0,28	0,28	0,37	0,30
Gymnasial utbildning	0,51	0,54	0,47	0,48	0,38	0,44
Eftergymnasial utbildning	0,27	0,22	0,26	0,24	0,25	0,26
Född utanför Europa	0,31	0,22	0,51	0,37	0,73	0,46
Barn 0–7 år	0,20	0,18	0,20	0,20	0,24	0,21
Gift/reg. partner	0,41	0,32	0,40	0,35	0,46	0,37
Sysselsatt, t-1	0,36	0,36	0,30	0,31	0,31	0,34
Inkomst (1000-tals kr), t-1	73,48	71,03	61,94	68,70	68,45	86,98
Ekonomiskt bistånd, t-1	0,24	0,25	0,28	0,27	0,35	0,26
Inskrivningstid 0–5 år före mt (dagar)	796	638	968	768	1 127	850
JOB före arbete m. stöd i perioden	0,25	0,13	0,43	0,17	0,56	0,28
ETA före arbete m. stöd i perioden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,04
UGA före arbete m. stöd i perioden	0,10	0,08	0,12	0,07	0,08	0,04
Antal individer	254 954	1 446 334	324 688	1 342 481	237 442	1 199 381
Antal obs.		4 485 919		4 244 879		4 059 407

Not: Enheten utgörs av andelar när annat inte anges. JOB = jobb- och utvecklingsgarantin; UGA = jobbgarantin för ungdomar; ETA = Etableringsprogrammet; mt = mättillfälle; t-1 = året innan mättillfälle.

I jämförelse med de arbetssökande totalt sett är kvinnor underrepresenterade i arbete med stöd. Genomsnittsåldern skiljer sig inte nämnvärt, men det är något färre unga och äldre som har en anställningssubvention. Andelen med enbart förgymnasial utbildning har ökat betydligt över tid och är i den senaste tidsperioden högre än bland de arbetssökande generellt. Samtidigt har andelen med eftergymnasial utbildning legat stabilt runt en fjärdedel av deltagarna. Den mest påtagliga utvecklingen är den kraftiga ökningen av andelen personer som är födda utanför Europa, från 31 % (2007–2012) till 73 % (2018–2022).

När det gäller den ekonomiska situationen året innan anställningen med stöd har andelen personer med ekonomiskt bistånd från kommunen ökat från 24 % (2007–2012) till 35 % (2018–2022). Bland de arbetssökande totalt sett har andelen legat relativt stabilt runt 25 % under hela mätperioden. Under 2007–2012 var de tidigare inkomsterna något högre bland de arbetssökande som fick ett arbete med stöd, men 2018–2022 var inkomsterna lägre relativt de inskrivna generellt.

Slutligen kan det konstateras att gruppen som får arbete med stöd i genomsnitt har varit inskrivna längre på Arbetsförmedlingen än de arbetssökande över lag. Inskrivningstiden under de fem senaste åren innan mättillfället har ökat från 796 dagar (drygt två år) till 1 127 dagar (drygt tre år). Andelen deltagare som får ett arbete med stöd och som tidigare ingått i jobb- och utvecklingsgarantin eller etableringsprogrammet har också ökat markant.

Sammanfattningsvis är det tydligt att de arbetssökande som får ett subventionerat arbete har en svagare förankring på arbetsmarknaden än andra arbetssökande. Gruppens sammansättning har förändrats över tid – den utgörs i allt högre grad av personer med lägre utbildning, utländsk bakgrund, ekonomiskt bistånd och lång arbetslöshetstid.

Tabell 3 presenterar samma bakgrundsegenskaper som i Tabell 2, men med fokus på introduktionsjobb och nystartsjobb under 2022. Dessa anställningsstöd riktar sig till delvis olika målgrupper, där introduktionsjobben enligt regelverket är avsedda för personer med större svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Tabell 3 Deltagarbeskrivning: introduktionsjobb och nystartsjobb, 2022

	Introduktionsjobb	Nystartsjobb
Ålder	41,6	40,8
18–25 år	0,09	0,10
55–64 år	0,16	0,15
Kvinna	0,50	0,35
Förgymnasial utbildning	0,49	0,40
Gymnasial utbildning	0,31	0,38
Eftergymnasial utbildning	0,20	0,22
Född utanför Europa	0,85	0,75
Barn 0–7 år	0,26	0,24
Gift/reg. partner	0,50	0,47
Sysselsatt, t-1	0,31	0,35
Inkomst (1000-tals kr), t-1	47,82	68,19
Ekonomiskt bistånd, t-1	0,58	0,31
Inskrivningstid 0–5 år före mt (dagar)	1 344	1 281
JOB före arbete m. stöd i perioden	0,83	0,67
ETA före arbete m. stöd i perioden	0,31	0,15
UGA före arbete m. stöd i perioden	0,07	0,09
Antal individer	7 129	32 461

Not: Enheten utgörs av andelar när annat inte anges. JOB = jobb- och utvecklingsgarantin; UGA = jobbgarantin för ungdomar; ETA = Etableringsprogrammet; mt = måttillfälle; t-1 = året innan måttillfälle.

Tabellen bekräftar att de som får introduktionsjobb i genomsnitt har en svagare ställning på arbetsmarknaden än de som får nystartsjobb. En större andel har enbart förgymnasial utbildning, fler är födda utanför Europa, något färre var sysselsatta året innan anställningssubventionen, deras tidigare inkomster var lägre, en högre andel mottog ekonomiskt bistånd och inskrivningstiden på Arbetsförmedlingen var längre.⁴⁶

Vad som vidare kan noteras är att kvinnor, till skillnad från i nästan alla andra subventionerade anställningar, inte är underrepresenterade i introduktionsjobben: hälften av dem som fick ett sådant arbete med stöd under 2022 var kvinnor.⁴⁷

⁴⁶ Vi har även analyserat bakgrundsegenskaper hos deltagare i andra anställningssubventioner som använts mellan 2007 och 2022. Bland dessa har extratjänster haft deltagare med de svåraste förutsättningarna på arbetsmarknaden, även i relation till introduktionsjobben. Detta återspeglas bland annat i längre tidigare inskrivningstider, lägre inkomster före anställningen, en högre andel mottagare av ekonomiskt bistånd och en lägre utbildningsnivå.

⁴⁷ Extratjänsterna hade även en hög andel kvinnor. Bland de beslutade extratjänsterna under 2019–2022 var 59 procent av deltagarna kvinnor.

Deltagarsammansättningen i introduktionsjobb och nystartsjobb har till viss del förändrats över tid (uppgifter om detta visas inte i tabellen). Till exempel ökade andelen kvinnor i introduktionsjobben mellan 2018 och 2022, och har därefter stabiliserats till att utgöra ungefär hälften av deltagarna.

4.4 Var finns de subventionerade jobben?

I det här avsnittet undersöker vi var de subventionerade anställningarna återfinns. Tabell 4 visar fördelningen mellan olika sektorer, arbetsgivarnas storlek i termer av antal anställda (medel och median), samt fördelningen mellan olika kommuntyper. Analysen omfattar perioden 2018–2022, och som jämförelse redovisas fördelningen av arbetstillfällen i ekonomin som helhet.

I panel A framgår att introduktionsjobben i högre grad återfinns inom den kommunala sektorn jämfört med anställningar i Sverige generellt, medan nystartsjobben är överrepresenterade i den privata sektorn. De två subventionsformerna har därmed skilda inriktningar. Båda stöden är emellertid överrepresenterade inom icke-vinstdrivande organisationer, men underrepresenterade i den statliga och regionala sektorn.

Panel B redovisar antalet anställda hos de arbetsgivare som rekryterat med introduktionsjobb och nystartsjobb, samt i Sverige generellt (medel och median). Fördelningarna i alla tre grupper är skeva, då stora arbetsgivare höjer medelvärdet i förhållande till medianen. Majoriteten av arbetsgivarna är dock betydligt mindre. Arbetsgivare som anställer med stöd har i genomsnitt färre anställda än arbetsgivare i ekonomin som helhet. Arbetsgivare som rekryterar med introduktionsjobb är vanligtvis något större än arbetsgivare som anställer med nystartsjobb (median 25 respektive 18 anställda).

Panel C visar hur anställningarna fördelas mellan olika kommuntyper beroende på grad av urbanisering. Subventionerade anställningar är mindre vanliga i storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö samt deras förorter i förhållande till det totala antalet arbetstillfällen där. I stället är dessa anställningar överrepresenterade i större städer (50 000–200 000 invånare) och deras närliggande kommuner. På mindre orter och på landsbygden är andelen subventionerade anställningar likartad med andelen i ekonomin som helhet. Introduktionsjobben skiljer sig mer från anställningarna som helhet än vad nystartsjobben gör.

Tabell 4 Fördelning av anställningar mellan sektorer, antal anställda på arbetsplatsen och kommundyp (2018–2022)

	Introduktionsjobb		Nystartsjobb		Samtliga sysselsatta	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
A. Sektor						
Privat	14 049	54	93 137	72	5 906 540	64
Kommun	7 757	30	20 189	16	1 714 142	19
Region	209	1	914	1	482 246	5
Stat	495	2	809	1	473 272	5
Icke-vinstdrivande organisationer	3 261	13	14 383	11	641 684	7
B. Storlek (antal anställda)						
Medel	3 856		2 335		4 701	
Median	25		18		304	
C. Kommuntyp						
Mindre städer/tätorter och landsbygd	6 276	24	26 276	20	2 010 048	22
Större städer och kommuner nära större stad	12 565	48	58 972	45	3 630 388	39
Storstäder och storstadsnära kommuner	7 144	28	45 913	35	3 578 780	39

Not: I tabellen inkluderas samtliga introduktionsjobb och nystartsjobb som påbörjades under perioden 2018–2022 under förutsättning att de pågick minst 50 dagar samt att uppgift om arbetsgivare kan kopplas till denna period. Bland samtliga sysselsatta ingår alla individer 20–64 år som var sysselsatta enligt ”novembermättet” och som hade en inkomst från arbete >0 kronor under november månad minst ett år under perioden 2018–2022.

Fördelningen av anställningar mellan branscher presenteras i Tabell 5. Flest introduktionsjobb och nystartsjobb finns inom vård och omsorg, samt hotell och restaurang. Detta är branscher som har ganska många jobb med låga formella kvalifikationskrav som kan fyllas av personer med begränsad arbetslivs-erfarenhet.

Det är tydligt från tabellen att särskilt arbetsgivare inom hotell och restaurang rekryterat mycket med hjälp av anställningssubventioner relativt hur stor branschen är som helhet. Medan endast 4 % av anställningarna i ekonomin återfinns här, är 15 % av introduktionsjobben och 18 % av nystartsjobben inom hotell och restaurang

Det är däremot särskilt låg representation av introduktionsjobb och nystartsjobb i kunskapsintensiva branscher. Det gäller till exempel inom finans- och

försäkringsverksamhet, informations- och kommunikationsverksamhet, samt inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik.

Tabell 5 Fördelning av anställningar mellan branscher, 2018–2022

Näringsgren	Introduktionsjobb		Nystartsjobb		Samtliga sysselsatta	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	401	2	1 348	1	125 630	1
Utvinning av mineral	0	0	15	0	17 208	0
Tillverkning	1 382	5	8 693	7	957 038	10
Försörjning av el, gas, värme och kyla	24	0	117	0	43 826	1
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	94	0	410	0	36 792	0
Byggverksamhet	1 026	4	8 339	6	634 778	7
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	3 690	14	17 847	14	1 069 950	12
Transport och magasinering	508	2	7 865	6	432 054	5
Hotell- och restaurangverksamhet	3 968	15	22 965	18	359 302	4
Informations- och kommunikationsverksamhet	170	1	1 236	1	377 132	4
Finans- och försäkringsverksamhet	40	0	223	0	171 864	2
Fastighetsverksamhet	514	2	2 048	2	178 954	2
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	585	2	3 231	3	609 324	7
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 654	6	19 134	15	536 250	6
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	470	2	541	0	314 560	3
Utbildning	1 973	8	8 476	7	938 558	10
Vård och omsorg, sociala tjänster	7 584	30	20 278	16	2 010 102	22
Kultur, nöje och fritid	851	3	2 686	2	293 398	3
Annan serviceverksamhet	812	3	3 887	3	104 224	1

Not: I tabellen inkluderas samtliga introduktionsjobb och nystartsjobb som påbörjades under perioden 2018–2022 under förutsättning att de pågick minst 50 dagar samt att uppgift om arbetsgivare kan kopplas till denna period. Bland samtliga sysselsatta ingår alla individer 20–64 år som var sysselsatta enligt ”novembermättet” och som hade en inkomst från arbete >0 kronor under november månad minst ett år under perioden 2018–2022.

Introduktionsjobben (30 %) återfinns i synnerhet i vård och omsorg om man jämför med både nystartsjobben (16 %) och fördelningen av arbeten i Sverige totalt sett (22 %). Branschen för uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster har i stället en särskilt stor andel nystartsjobb (15 %), trots att

den utgör en relativt liten del av den totala sysselsättningen (6 %) och inte är så vanligt förekommande bland introduktionsjobben (6 %).

Covid-19-pandemin slog mot olika branscher och sektorer på olika sätt. Vi har därför även undersökt om bransch- och sektorsfördelningen i introduktionsjobben såg annorlunda ut under pandemin (2020–2021) relativt åren precis innan (2018–2019). Så var dock inte fallet – det var till exempel liknande andelar introduktionsjobb inom vård/omsorg och hotell/restaurang (branscher som påverkades mycket av pandemin) under båda tidsperioderna.

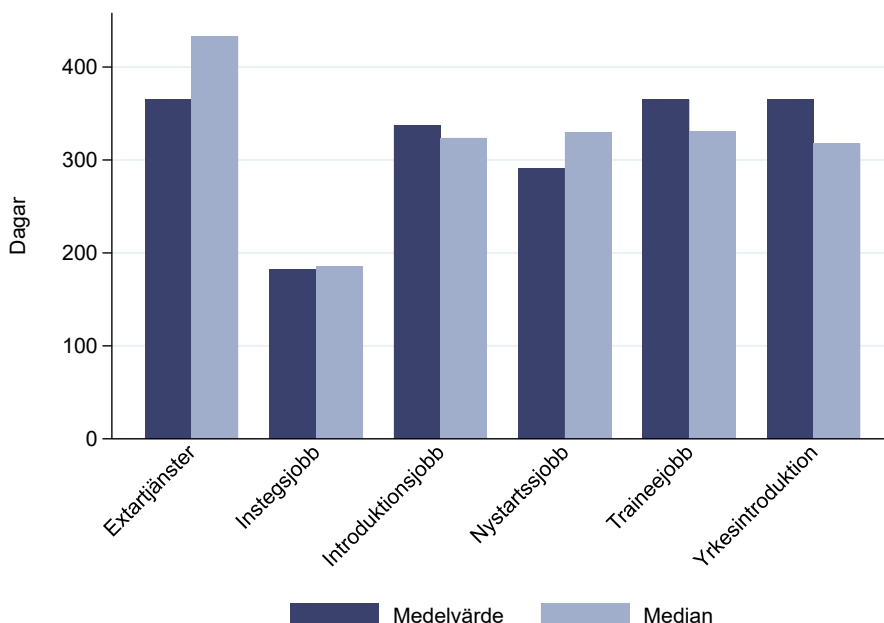
4.5 Hur länge pågår stöden?

Regelverken för hur länge olika stöd som längst kan betalas ut, och vid vilka tillfällen en ny arbetsmarknadspolitisk bedömning krävs, har varierat mellan de stödformer som förekommit 2007–2024 (se avsnitt 2). En vanlig maxlängd har varit två år, men till exempel yrkesintroduktionsanställning hade en maxtid på ett år och under delar av covid-19-pandemin kunde flera insatser pågå upp till tre år. För vissa stöd har det krävts nya beslut var sjätte månad (t.ex. instegsjobb), medan det i andra fall varit möjligt att bevilja stöden för ett år i taget (t.ex. introduktionsjobb). Hur länge stöden har pågått (medelvärde och median) i realiteten redovisas i Figur 4.

För de flesta anställningssubventioner har både medel- och mediantiden legat runt ett år. Detta gäller även för introduktionsjobb och nystartsjobb. Medianen är i stort sett densamma för de två stöden, men medelvärdet för nystartsjobben är något lägre. En relativt stor andel nystartsjobb har korta anställningstider, vilket drar ner snittet.

Extratjänster är den stödform som har längst varaktighet, med ett medelvärde på 433 dagar och en median på 365 dagar. Extratjänsterna hade en hög subventionsgrad, vilket kan ha gjort dem särskilt attraktiva. Under en del av covid-19-pandemin kunde stödet dessutom betalas ut i upp till tre år, samtidigt som beslut fattades för ett helt år i taget.

Instegsjobben hade den kortaste varaktigheten, med både medelvärde och median runt 180 dagar. Dessa jobb riktade sig till nyanlända och kunde pågå i upp till två år, men arbetsmarknadspolitiska bedömningar gjordes var sjätte månad. Dessutom inkluderade instegsjobben SFI som en del av anvisningen.

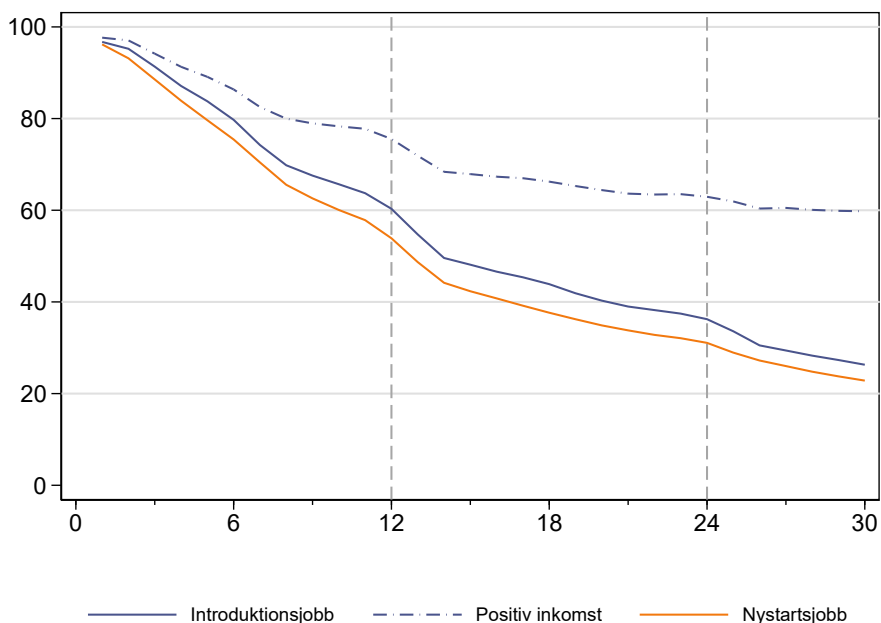
Figur 4 Genomsnittlig längd på perioder med arbete med stöd (i dagar), medel och median

Not: Samtliga påbörjade perioder med arbete med stöd i angiven period är inkluderade. För stöden gäller följande perioder: introduktionsjobb 2018–2022, nystartsjobb 2007–2022, instejsjobb 2007–2018, yrkesintroduktionsanställning 2014–2022, traineejobb (brist och välfärd) 2015–2018 och extratjänster (inkl. moderna beredskapsjobb) 2019–2022.

4.6 Varaktighet i anställning hos arbetsgivare som fått stöd

Figur 5 visar andelen arbetssökande som, efter att ha börjat ett introduktionsjobb eller ett nystartsjobb, blir kvar hos samma arbetsgivare upp till 30 månader. Figuren visar även andelen av dem som fick ett introduktionsjobb som hade en arbetsinkomst överhuvudtaget respektive månad (streckad linje).

Tidsprofilerna för de två stödformerna är snarlika, men deltagare med introduktionsjobb har genomgående något högre kvarvaro hos arbetsgivaren. Andelen minskar successivt under hela perioden, men särskilt tydligt under det första året. Det finns även märkbara minskningar kring 12 och 24 månader, vilket sammanfaller med gränser för hur länge stödformerna kan beviljas. Efter två år är ungefär 35 procent kvar hos den arbetsgivare som fick subventionen. Individerna som inte längre är kvar hos arbetsgivaren som rekryterade med stöd kan till exempel ha gått vidare till andra anställningar, vara arbetslösa, delta i ett arbetsmarknadsprogram eller ha lämnat arbetskraften.

Figur 5 Andel (%) deltagare som är kvar hos den arbetsgivare som anställde dem med stöd av introduktionsjobb och nystartsjobb, samt andel av dem som fick ett introduktionsjobb som hade (positiv) arbetsinkomst (0–30 månader från startmånaden)

För att komplettera bilden visar vi den delmängd av deltagarna i introduktionsjobb som hade en inkomst från arbete. Det räcker alltså att ha en månadsinkomst större än 0 kronor, och inkomsten kan komma från vilken arbetsgivare som helst. Vi finner att omkring 75 % av dem som påbörjade ett introduktionsjobb hade en positiv inkomst från arbete efter 12 månader. Fyra av fem av dessa hade inkomster från den arbetsgivare som de först anställdes av. Efter 24 månader hade ca 60 % en arbetsinkomst. Av dessa fick knappt två tredjedelar inkomster från den arbetsgivare som anställde dem med stöd av introduktionsjobb. Över tid är det en ökande andel som får sin arbetsinkomst från en annan arbetsgivare, men det är ändå tydligt att många fortsätter hos arbetsgivaren som rekryterade dem med subventionen.

4.7 Sammanfattning

Arbeten med stöd är avsedda för arbetslösa med stora utmaningar på arbetsmarknaden. Våra analyser visar att anställningssubventioner i praktiken också riktas till denna målgrupp. Deltagarna har ofta en lång historia av arbetslöshet,

låg utbildningsnivå och en hög andel är födda utanför Europa. Dessutom har en betydande andel tidigare fått ekonomiskt bistånd från kommunen.

Vi ser också en utveckling där deltagarna över tid i allt högre grad kommer från grupper som har en särskilt utsatt position på arbetsmarknaden. Exempelvis var personer som fick en subventionerad anställning under perioden 2007–2012 i genomsnitt inskrivna som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen i drygt två av de fem åren före anställningen. Under perioden 2018–2022 hade detta ökat till mer än tre av fem år.

De huvudsakliga subventionsformerna i Sverige idag är introduktionsjobb och nystartsjobb. Deltagarna i båda dessa anställningsformer har generellt stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Det gäller särskilt gruppen som får ett introduktionsjobb: hälften har endast förgymnasial utbildning, 85 procent är födda utanför Europa och de har i genomsnitt varit inskrivna som arbets-sökande i mer än 3,5 av de senaste fem åren före anställningsstart. Därtill fick nästan 60 procent ekonomiskt bistånd året innan de påbörjade sin subventionerade anställning.

Att den faktiska målgruppen för anställningssubventioner i allmänhet och introduktionsjobb i synnerhet, har varit personer med en svag ställning på arbetsmarknaden talar för att de undanträngningseffekter som kan uppstå vid arbete med stöd sannolikt inte är ett stort problem (se avsnitt 3.2). Det har dessutom möjligen blivit mindre problematiskt över tid i takt med att deltagarna har en allt svagare förankring på arbetsmarknaden. Resultaten ligger således i linje med slutsatserna i till exempel Engdahl och Forslund (2019).

Flera tidigare studier visar att kvinnor är underrepresenterade i anställnings-subventioner (se avsnitt 3.2), och våra resultat bekräftar bilden. Kvinnor är i mindre utsträckning än män anställda i dessa stödformer. Det gäller till exempel i nystartsjobben. Introduktionsjobben utgör dock ett undantag – deltagarna är jämnt fördelade mellan könen. Det är svårt att säga exakt vad som förklarar skillnaden mellan introduktionsjobb och nystartsjobb, men våra analyser av sektorer och branscher visar att introduktionsjobben i hög grad är inriktade på kommunal sektor och är särskilt vanliga inom vård och omsorg. Eftersom dessa yrkesområden traditionellt har haft en hög andel kvinnor anställda, kan detta vara en bidragande orsak till att fler kvinnor deltar i introduktionsjobben.

Omfattningen av subventionerade anställningar generellt, och av introduktions- och nystartsjobb specifikt, är intressanta att kommentera. Fram till 2018 ökade både antalet deltagare i arbeten med stöd och andelen inskrivna vid Arbetsförmedlingen som fick en subvention. Därefter minskade omfattningen (se även Riksrevisionen 2023:17). Detta gäller bland annat nystartsjobben, där volymerna började sjunka redan 2017. Introduktionsjobben,

som är en anställningssubvention i betydligt mindre skala än nystartsjobb, har också minskat i omfattning, men nedgången är inte lika markerad.

5 Metod för att skatta effekter av introduktionsjobb

I avsnitt 6 undersöker vi vilka arbetsmarknadseffekter introduktionsjobben haft för deltagarna. I det här avsnittet redogör vi för vårt tillvägagångssätt för att skatta dessa effekter.

5.1 Data och utfallsmått

Analyserna i avsnitt 6 är baserade på samma data som kartläggningen ovan (se avsnitt 4.1). Vi har också lagt till uppgifter om månatlig förvärvsinkomst från SCB:s tabell IoT (inkomster och taxering).⁴⁸ Från SCB:s databas STATIV (Registret för integrationsstudier) utnyttjar vi dessutom data om grund för bosättning och boendeform (eget boende/anläggningsboende) vid tidpunkten för beviljat uppehållstillstånd för personer som invandrat till Sverige.

Vi inkluderar personer som startat ett introduktionsjobb, samt jämförbara arbetssökande, under åren 2018–2021. Att vi begränsar urvalet till dessa år beror på att vi vill följa deltagarna en lägre period efter det att de påbörjat introduktionsjobbet. Vi följer samtliga individer till och med juli 2024, och använder följande utfallsmått:

- *Förvärvsinkomster*: Sammanräknade förvärvsinkomster från tjänst och näringsverksamhet under ett kalenderår
- *Månadsinkomst*: Månatlig inkomst från tjänst och näringsverksamhet
- *Sysselsättning*: Sysselsättningsstatus i november månad respektive kalenderår
- *Ekonomiskt bistånd*: Sammanräknade inkomster från försörjningsstöd och stöd för livsföring i övrigt under ett kalenderår
- *Inskrivning vid Arbetsförmedlingen*: Inskriven som arbetssökande i olika kategorier vid Arbetsförmedlingen
- *Studiestöd*: Summa inkomst föranledd av studier under ett kalenderår (studiemedel från CSN)

⁴⁸ Uppgifter från IoT finns tillgängliga från 2019 till och med juli 2024. De utnyttjas därför enbart som utfallsmått i våra analyser.

5.2 Matchning av deltagare och jämförelsepersoner

Vi undersöker hur deltagande i introduktionsjobb – relativt att ta del av Arbetsförmedlingens övriga utbud av tjänster, insatser och program – påverkar framtida arbetsmarknadsutfall. För att skatta de genomsnittliga effekterna för dem som haft ett introduktionsjobb ("behandlingsgrupp") behöver vi identifiera en grupp av arbetssökande som inte deltagit i insatsen ("kontrollgrupp"), men som hade motsvarande initiala förutsättningar att få ett arbete och att delta i programmet. Genom att jämföra olika utfall mellan behandlingsgruppen och kontrollgruppen kan vi, under förutsättning att grupperna kan antas vara likvärdiga, tillskriva eventuella skillnader till deltagandet i introduktionsjobb.⁴⁹

Vi förlitar vi oss på en matchningsansats för att identifiera en kontrollgrupp av arbetssökande som med avseende på genomsnittliga observerbara egenskaper liknar dem som fått ett introduktionsjobb. Vi tillämpar en kombination av exakt matchning och matchning baserad på *propensity score* för att hitta jämförbara individer bland övriga arbetssökande.

I den exakta matchningen utgår vi från de tre grundläggande villkoren för att få ta del av insatsen, det vill säga att tillhöra någon av grupperna: (i) deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, (ii) nyanlända och/eller deltagare i Arbetsförmedlingens etableringsinsatser eller (iii) deltagare i jobbgarantin för ungdomar. Varje grupp matchas separat mot övriga arbetssökande inom samma kategori. Dessutom stratifieras deltagarna utifrån det kalenderår som de påbörjade sitt introduktionsjobb och matchas mot övriga arbetssökande som var inskrivna vid Arbetsförmedlingen samma år.⁵⁰

I steg två använder vi ett fyrtiotal variabler för att hitta en jämförelseperson till varje deltagare. De variabler som ingår i matchningsmodellen är sådana som, för det första, kan vara av betydelse för att få ett introduktionsjobb och, för det andra, kan påverka framtida utfall. Arbetslöshetshistorik och utbildningsnivå utgör två exempel på sådana faktorer.

Det är i praktiken omöjligt att matcha exakt på en kombination av ett så stort antal variabler som vi utgår ifrån, eftersom antalet observationer inte räcker till för att hitta matchande par av "behandlade" och "kontroller" med exakt samma

⁴⁹ Metoden innebär dock inte att vi mäter effekten av att delta i introduktionsjobb relativt att aldrig göra det. Detta eftersom arbetssökande som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen senare kan anvisas till ett introduktionsjobb. I strikt mening fångar vi skillnaden i utfall mellan att vid en given tidpunkt delta i ett introduktionsjobb relativt att eventuellt göra det senare. Det är emellertid ovanligt att de arbetssökande i jämförelsegruppen faktiskt får ett introduktionsjobb: inom 48 månader från deltagarnas programstart har endast 8,5 procent i jämförelsegruppen fått ett introduktionsjobb (se Tabell A 3).

⁵⁰ Matchningen av deltagare i jobbgarantin för ungdomar har dock genomförts för hela perioden 2018–2021, då gruppen är väsentligt mindre än de andra två grupperna. Däremot tar vi hänsyn till kalendermånad i det andra matchningssteget.

mätbara egenskaper i alla avseenden. Vi använder därför metoden *propensity score matching*, vilket ger ett sammanfattande mått på sannolikheten att få ett introduktionsjobb. Därefter matchas de som fått ett introduktionsjobb med den person som ligger närmast med avseende på skattad sannolikhet att få delta. Resultatet ger oss en kontrollgrupp med lika många personer som i behandlingsgruppen och med motsvarande genomsnittliga egenskaper. De flesta av de variabler som ingår i matchningsmodellen listas i Tabell 6.

Från tabellen framgår att de flesta deltagarna går att matcha.⁵¹ Dessutom är den ursprungliga gruppen, och framför allt de matchade deltagarna och kontrollgruppen, mycket lika när det gäller alla inkluderade individegenskaper. Standardiserade skillnader i medelvärden mellan grupperna kan beräknas enligt en princip beskriven av Austin (2011). En sådan beräkning återfinns i tabellen. Enligt forskningslitteraturen bör den standardiserade skillnaden mellan grupperna för en given variabel inte överstiga 0,1 för att matchningen ska anses ha fungerat tillfredsställande (Austin 2011; Arbetsförmedlingen 2024a). Ingen av de ingående variablerna uppvisar en skillnad över 0,03, vilket stödjer slutsatsen att grupperna är mycket lika med avseende på genomsnittliga observerbara egenskaper.⁵²

⁵¹ Tabell A 1 i appendix I visar andelen matchade deltagare per ingång (jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet och jobbgarantin för ungdomar). Den huvudsakliga förklaringen till att en delmängd av deltagarna exkluderas vid matchningen är att vissa personer saknar uppgift om tidigare inkomster, sysselsättningsstatus, försörjningsstöd och arbetslöshetsersättning. Om vi tar bort den här typen av variabler mätta vid tidigare tidpunkter kan vi nästan matcha alla deltagare (se Tabell A 1). Vi har genomfört kompletterande analyser utan dessa variabler i matchningsmodellen (se t.ex. Figur A 3 och Tabell A 10 i appendix II). Alla slutsatser kvarstår.

⁵² De standardiserade skillnaderna överstiger inte heller i något fall 0,06 i de *separata* matchningarna för jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet eller jobbgarantin för ungdomar.

Tabell 6 Urval av egenskaper som inkluderats vid matchning av deltagare i introduktionsjobb och kontrollgrupp

Egenskaper	Bruttourval	Matchade deltagare	Kontroll-grupp	Standardiserad skillnad
Kvinna	0,34	0,35	0,35	0,02
Ålder	37,9	38,2	38,1	0,01
Gift/reg. partner	0,49	0,46	0,46	0,00
Barn 0–7 år	0,27	0,26	0,26	0,01
Född i Europa (ej Sverige)	0,05	0,05	0,05	0,00
Född utanför Europa	0,81	0,77	0,77	-0,01
År sedan invandring	4,76	5,48	5,46	0,00
Gymnasial utbildning	0,35	0,38	0,37	0,01
Eftergymnasial utbildning	0,22	0,21	0,21	-0,01
Inskrivning före introjobb (dagar)	1 062	1 150	1 135	0,02
Antal program före stöd i perioden	2,84	2,91	2,83	0,03
Antal arbete med stöd före aktuellt stöd i perioden	0,53	0,59	0,58	0,01
Inkomst (1000-tals kr), t-2	34,55	37,60	37,48	0,00
Inkomst (1000-tals kr), t-1	36,95	40,43	41,63	-0,02
Sysselsatt, t-2	0,16	0,18	0,18	0,00
Sysselsatt, t-1	0,20	0,21	0,22	-0,01
A-kassa (1000-tals kr), t-2	8,63	10,43	9,98	0,01
A-kassa (1000-tals kr), t-1	8,37	10,52	10,07	0,01
Studiemedel>0, t-2	0,06	0,08	0,08	-0,02
Studiemedel>0, t-1	0,07	0,07	0,07	0,01
Ekonomiskt bistånd, t-2	0,44	0,43	0,44	-0,01
Ekonomiskt bistånd, t-1	0,44	0,44	0,45	-0,02
Dagar i program år 1 före start	231	234	236	-0,01
Dagar i program år 2 före start	165	175	174	0,01
Dagar i arbetslöshet år 1 före start	64	64	63	0,01
Dagar i arbetslöshet år 2 före start	107	111	110	0,01
Antal observationer	23 932	17 928	17 928	

Not: I tabellen återges andelar om annat inte anges. I matchningsmodellen ingår också i samtliga skattningar indikator för startmånad för introduktionsjobben, om den arbetssökande är interlokalt arbetssökande, samt typ av kommun (uppdelad i nio kategorier enligt SKR:s indelning). I skattningar för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin ingår dessutom variabler för tidigare inskrivning, inkomster, studiemedel och ekonomiskt bistånd upp till 5 år före introduktionsjobben. För gruppen nyanlända/deltagare i etableringsinsatser inkluderas födelseland, flyktingkategori (typ av uppehållstillstånd) och boendeform. Dessa resultat visas inte i tabellen av utrymmesskal. Grupperna är dock välbalanserade på samtliga variabler.

Matchning som utvärderingsmetod har vissa begränsningar jämfört med till exempel experiment, och det går inte helt att utesluta att det finns systematiska skillnader mellan grupperna som inte fångas upp av tillgängliga registerdata. Ett exempel är individens motivation. Ett annat är språkkunskaper, vilket är särskilt relevant i fallet med introduktionsjobb, då en majoritet av deltagarna är födda utanför Europa.⁵³ Det är emellertid viktigt att poängtera att vi har tillgång till omfattande bakgrundsinformation, inklusive inskrivning och insatser vid Arbetsförmedlingen, flera indikatorer på tidigare arbetsmarknadshistorik (t.ex. arbetsinkomster, studiestöd och socialförsäkringsinkomster), samt centrala demografiska faktorer såsom ålder, kön och utbildningsbakgrund. För deltagare som invandrat till Sverige inkluderar vi även uppgifter om födelseland, tid i landet, typ av uppehållstillstånd samt boendeform under de första åren i Sverige. Tidigare forskning visar att matchningsmetoder i regel fungerar mycket väl när man har tillgång till detaljerad information av den här typen, eftersom det är möjligt att indirekt fånga upp faktorer som inte mäts direkt (se t.ex. Caliendo, Künn och Weißenberger 2016; Caliendo, Mahlstedt och Mitnik 2017; Lechner och Wunsch 2013).

Resultaten i våra analyser är mest tillförlitliga för arbetssökande som anvisats till ett introduktionsjobb från jobb- och utvecklingsgarantin, eftersom det finns särskilt mycket arbetsmarknadshistorik att tillgå om personer som har stor erfarenhet av arbetslöshet och har bott i Sverige länge. En något större osäkerhet finns vad gäller effekterna för arbetssökande som kommer från jobbgarantin för ungdomar och etableringsprogrammet.⁵⁴

En annan faktor som talar för att matchningsansatsen är lämplig i detta fall är att antalet personer som fått ett introduktionsjobb är litet i förhållande till antalet potentiella jämförelsepersoner. Detta ökar möjligheterna att identifiera en kontrollgrupp med liknande arbetsmarknadsmässiga förutsättningar som deltagarna i introduktionsjobb.

Även om matchningsmetoden har sina begränsningar, finns det sammantaget starka skäl att tro att den ger en träffsäker uppskattning i det här fallet. Resultaten för deltagare från jobbgarantin för ungdomar och etableringen ska dock tolkas med vissa reservationer.

⁵³ En ytterligare uppgift som vi inte har tillgång till och som därför inte kan användas vid matchningen är "funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga".

⁵⁴ Jobbgarantin för ungdomar är också en betydligt mindre grupp än de andra två grupperna, vilket ökar osäkerheten i skattningarna.

5.3 Jämförelse av utfallsmått efter matchning

Genomsnittliga effekter av att anställas med ett introduktionsjobb mäter vi genom skillnader i utfall (t.ex. arbetsinkomster) mellan deltagargruppen och den matchade kontrollgruppen. I resultatavsnittet illustrerar vi resultaten grafiskt.

För att få en formell skattning av effekternas storlek, och för att avgöra om observerade skillnader är statistiskt säkerställt skilda från noll, kompletterar vi den grafiska beskrivningen med resultat från regressionsanalyser.⁵⁵ I praktiken innebär det att vi tar fram skillnader i medelvärden för olika utfall mellan deltagar- och jämförelsegruppen. Medelvärdena kan jämföras direkt, eftersom hänsyn redan har tagits till skillnader mellan grupperna då urvalen matchats. Resultaten visas i tabeller (oftast i appendix).

Vi har genomfört flera kompletterande analyser och robusthetskontroller för att säkerställa att resultaten är stabila för olika metodval.⁵⁶ I våra huvudanalyser inkluderar vi till exempel utfallsvariabler uppmätta före programstart för att öka jämförbarheten mellan behandlade och kontroller med avseende på sannolikheten att anvisas till ett introduktionsjobb. Matchningen sker därmed baserat på tidigare nivåer av exempelvis inkomst och sysselsättning. Det finns dock en risk för att historiska data som även används som utfallsmått döljer trendmässiga skillnader mellan grupperna före insatsen. Detta kan leda till att framtida trender misstolkas som behandlingseffekter. För att kontrollera detta har vi genomfört matchningar där variablerna exkluderats. Vi finner inte några systematiska skillnader i trender mellan behandlade och kontroller före programstart, vilket tyder på god jämförbarhet. Dessutom ändras inte effektskattningarna nämnvärt. Som exempel redovisar vi en sådan analys med inkomst som utfall i appendix II (se Figur A 3 och Tabell A 10).

Ett alternativ till matchning är att använda en viktningsprocedur. Viktning kan i vissa sammanhang vara mer pålitligt än matchning. Vi har därför skattat regressioner där behandlade och kontroller viktats med så kallad *inverse*

⁵⁵ Vi skattar regressionsmodeller med minsta kvadratmetoden (OLS) och robusta standardfel för relevanta utfallsmått med en dummyvariabel som indikerar om individen tillhör behandlingsgruppen eller den matchade jämförelsegruppen. Standardfelen används för att avgöra om en effekt är statistiskt säkerställt skild från noll. I princip bör standardfelen beräknas med s.k. *bootstrap*. I praktiken har detta dock vanligtvis väldigt liten betydelse, och ett problem med att använda *bootstrap* i vår analys är att det är väldigt beräkningsintensivt och tar mycket lång tid att genomföra. Därför har vi enbart som en robusthetskontroll skattat om analyserna för årsinkomst som utfall (vårt huvudutfall) med *bootstrap* (1 000 replikationer). Standardfelen ändras marginellt och alla slutsatser kvarstår oförändrade.

⁵⁶ Av utrymmesskal redovisar vi bara ett urval av robusthetskontrollerna (i appendix). Utöver dessa analyser har vi bland annat testat att exkludera vissa variabler vid matchningen. Alla slutsatser kvarstår.

probability weighting (IPW). Inga slutsatser ändras. I appendix II presenteras IPW-resultaten med inkomster som utfall (se Figur A 4 och Tabell A 11).

5.4 Introduktionsjobben och pandemin

Analysen fokuserar på arbetssökande som påbörjade ett introduktionsjobb mellan 2018 och 2021. Det innebär att många anställningar åtminstone delvis sammanföll med covid-19-pandemin – en period präglad av osäkerhet, turbulens och högre arbetslöshet. Huruvida resultaten kan generaliseras till andra kontexter går inte att veta med säkerhet.⁵⁷

Det kan vara så att ett starkare arbetsmarknadsläge minskar skillnaden mellan behandlings- och kontrollgrupp, eftersom personer i kontrollgruppen då har större chans att hitta arbete på egen hand. Inom forskningen har det diskuterats hur effekter av arbetsmarknadspolitiska program kan bero på konjunkturläget (se t.ex. Skedinger 2010; Forslund, Fredriksson och Vikström 2011; Forslund och Vikström 2011; Card, Kluve och Weber 2018). Slutsatserna är inte entydiga, men en metastudie pekar på att programmen ofta har något bättre effekt i lågkonjunktur (Card, Kluve och Weber 2018). Effekten av introduktionsjobb skulle således kunna vara sämre under en mer stabil tidsperiod än den vi undersöker. Detta är dock en empirisk fråga som kräver vidare studier. Det är också viktigt att betona att tolkningen av resultaten för den period som vi faktiskt undersöker inte påverkas.

Det finns få tidigare studier som jämför effekter av arbetsmarknadspolitiska program under pandemin med mer normala förhållanden, men Arbetsförmedlingen (2023) har undersökt om effekterna av arbetsmarknadsutbildning och praktik skiljde sig före och under pandemin. Resultaten pekar på positiva, men något *mindre* effekter för arbetsmarknadsutbildning under covid-19 relativt åren innan.⁵⁸ För praktik finns inga tydliga tecken på att pandemin påverkade effekterna.

Sammantaget är det svårt att ha en tydlig uppfattning om hur effekterna av introduktionsjobb kan tänkas se ut under andra tidsperioder än den vi analyserar. Vi har dock undersökt om effekterna skiljer sig åt mellan 2018–2019 och 2020–2021. Individerna i den första perioden startade sina introduktionsjobb innan pandemin och avslutade dem i hög grad under pandemin. I den senare perioden påbörjades i stället anställningarna under pandemin, men de slutade i större

⁵⁷ Det kan dock observeras att vi inte finner några förändringar av introduktionsjobben mellan olika sektorer eller branscher under 2020 och 2021 relativt åren direkt innan pandemin; se avsnitt 4.4.

⁵⁸ Resultat i van den Berg och Vikström (2017) visar, i linje med Arbetsförmedlingens (2023) resultat, att effekterna av arbetsmarknadsutbildning minskade under finanskrisen 2007–2008.

utsträckning efter pandemin. Vi återkommer till de analyserna i avsnitt 6.1.6, men vi kan redan här konstatera att effekterna inte skiljer sig nämnvärt i de två tidsperioderna.

En annan utmaning för vår studie är att introduktionsjobben under en del av pandemin (2020-05-01–2020-12-31) kunde förlängas till maximalt 36 månader. Det betyder att för en mindre del av behandlingsgruppen pågår insatsen i mer än två år och det är först efter tre år som vi fångar effekter efter programslut för alla. Det är emellertid endast 3 procent av deltagarna som vi studerar som hade ett introduktionsjobb under mer än två år (se Tabell A 2 i appendix I) och alla slutsatser kvarstår om vi exkluderar dessa från personer från våra analyser.⁵⁹

6 Introduktionsjobbets arbetsmarknadseffekter

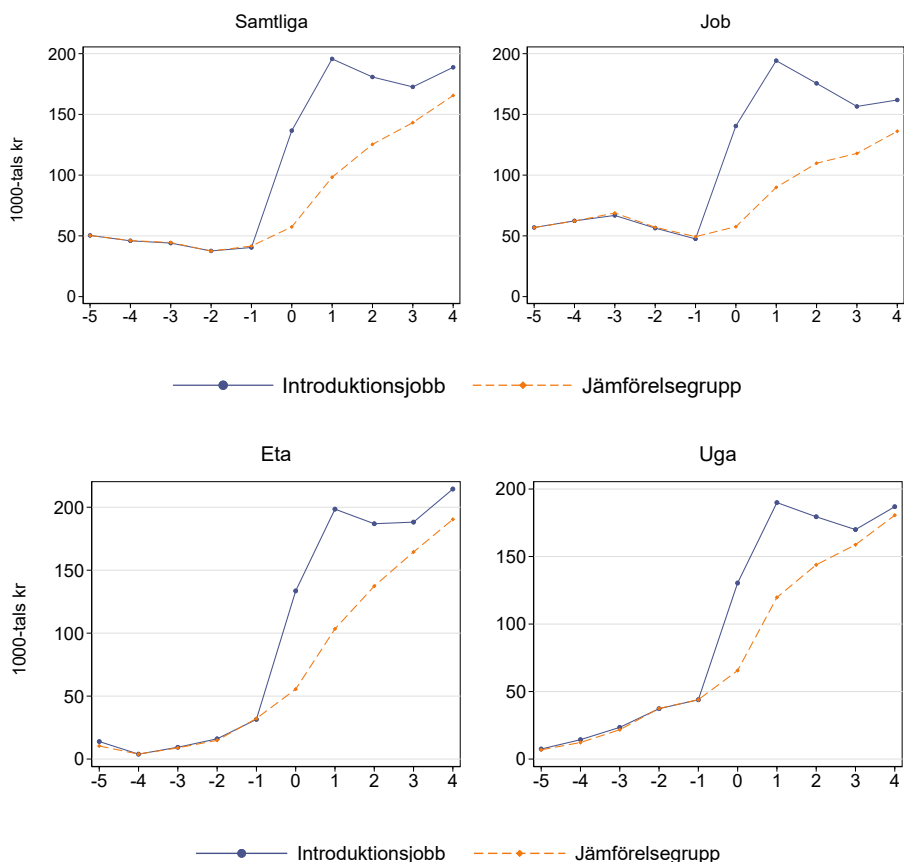
I det här avsnittet redovisar vi resultaten från analyserna av introduktionsjobbets arbetsmarknadseffekter. Det primära utfall som studeras är arbetsinkomster, vilket vi analyserar i avsnitt 6.1. Sysselsättning och sannolikheten att vara i behov av ekonomiskt bistånd från kommunen behandlas i avsnitt 6.2, och inskrivning vid Arbetsförmedlingen i avsnitt 6.3. Benägenheten att studera analyseras i avsnitt 6.4. Slutligen sammanfattas de huvudsakliga intrycken i avsnitt 6.5.

6.1 Arbetsinkomster

6.1.1 Positiva effekter på inkomster

Figur 6 illustrerar hur årsinkomsterna för deltagare i introduktionsjobb utvecklas över tid i jämförelse med den matchade kontrollgruppen. Resultaten presenteras i fyra grafer: en för samtliga deltagare och en vardera för dem som kommer från jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet respektive jobbgarantin för ungdomar.

⁵⁹ Tabell A 9 i appendix II visar resultaten från analyser av effekter på månadsinkomster där de med introduktionsjobb över 24 månader har exkluderats.

Figur 6 Genomsnittliga årsinkomster (tusentals kronor), upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0)

Not: Figuren visar resultat för samtliga introduktionsjobb samt separat för dem som före start deltog i jobb- och utvecklingsgarantin (Job), etableringsprogrammet (Eta) eller jobbgarantin för ungdomar (Uga). Den matchade jämförelsegruppen består av inskrivna som vid tidpunkten för matchningen inte deltog i ett introduktionsjobb.

År 0 representerar det år då arbetet med stöd påbörjas. Graferna visar de genomsnittliga arbetsinkomsterna under fem år före start och fyra år därefter. Anvisningen till introduktionsjobb kan pågå i maximalt två år, vilket innebär att inkomsterna under perioden 0–2 år delvis är en direkt konsekvens av själva

introduktionsjobben.⁶⁰ Under en begränsad period under covid-19-pandemin fick vissa personer introduktionsjobb i mer än två år (max 36 månader). Det handlar emellertid enbart om runt 3 procent av de introduktionsjobb som vi undersöker och inga slutsatser ändras om personerna exkluderas från analyserna (se avsnitt 5.4).

Grafen i det övre vänstra hörnet, som avser samtliga deltagare, visar att årsinkomsterna i genomsnitt var mycket lika bland dem som fick ett introduktionsjobb och jämförelsegruppen under de fem åren innan stödet påbörjades. Eftersom jämförelsegruppen är matchad med deltagarna utifrån bland annat tidigare årsinkomster, är detta mönster förväntat.⁶¹ Det är också värt att notera att de genomsnittliga årsinkomsterna, omkring 50 000 kronor, är låga.

Vid anvisningen till introduktionsjobb ökar inkomsterna kraftigt bland deltagarna. Året efter anvisningen uppgår genomsnittsinkomsten till cirka 200 000 kronor per år. Inkomsterna stiger även i jämförelsegruppen, men betydligt mindre, till omkring 100 000 kronor per år. Att skillnaden mellan grupperna är stor på kort sikt beror i hög grad på en mekanisk effekt av att deltagarna får inkomster via introduktionsjobbet.

Under år tre och fyra har skillnaden mellan grupperna minskat, men en tydlig inkomstskillnad kvarstår. Fyra år efter startåret uppgår den genomsnittliga skillnaden till ungefär 25 000 kronor per år.

Resultaten för de tre huvudingångarna till introduktionsjobb är relativt lika. Arbetssökande från jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet och jobbgarantin för ungdomar tycks gynnas av att få ett arbete med stöd. Bland ungdomarna förefaller effekten dock vara lite mindre på 3–4 års sikt än i de övriga grupperna.

Tabell 7 presenterar regressionsanalyser där vi formellt har skattat effekterna av introduktionsjobb. Vi undersöker hur årsinkomsterna påverkas på 1, 2, 3 och

⁶⁰ Exakt vilka år som påverkas för en specifik individ beror på när anvisningen till introduktionsjobbet gjordes och för hur lång tid personen fick arbetet med stöd. Notera också att det i jämförelsegruppen kan finnas individer som får ett introduktionsjobb eller annat program. Utvärderingen som görs är därmed en jämförelse mellan att anvisas till introduktionsjobb vid en specifik tidpunkt relativt att inte delta i ett program eller att delta i ett program (t.ex. en anställningssubvention) vid ett senare tillfälle (se avsnitt 5.2).

⁶¹ I matchningen av deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin används tidigare inkomster upp till fem år före året då introduktionsjobbet startade. För övriga deltagare används inkomster upp till två år före start. I en känslighetsanalys exkluderas tidigare inkomster helt i matchningsmodellen. Trenderna innan år 0 är då fortfarande mycket lika i behandlings- och jämförelsegruppen, vilket talar starkt för att grupperna är jämförbara (se Figur A 3 i appendix II).

4 års sikt, både för deltagarna som helhet och för de tre olika ingångarna i insatsen.⁶²

Vi finner stora, positiva och statistiskt säkerställda effekter av introduktionsjobb på årsinkomsterna vid samtliga uppföljningstillfällen för gruppen som helhet. Effekten under de två första åren är direkt kopplad till deltagandet i programmet, och vi ser att den gradvis avtar över tid. Trots detta kvarstår signifikanta effekter även fyra år efter startåret: exempelvis är inkomsterna i genomsnitt drygt 23 000 kronor högre per år för gruppen som helhet, vilket kan sättas i relation till en årsinkomst på i genomsnitt knappt 165 000 kronor för jämförelsegruppen. Det innebär att inkomsterna ökar med ungefär 14 procent i genomsnitt.

Effekterna är mindre bland ungdomarna, framför allt på 3–4 års sikt då de inte heller är statistiskt signifikanta. Resultaten är dock mindre säkra i den här gruppen av två anledningar: det handlar om betydligt färre deltagare och det finns mindre historisk information om unga personer att tillgå. Därför bör man vara försiktig med att dra slutsatsen att programmet fungerar sämre för unga, även om resultaten pekar i den riktningen.

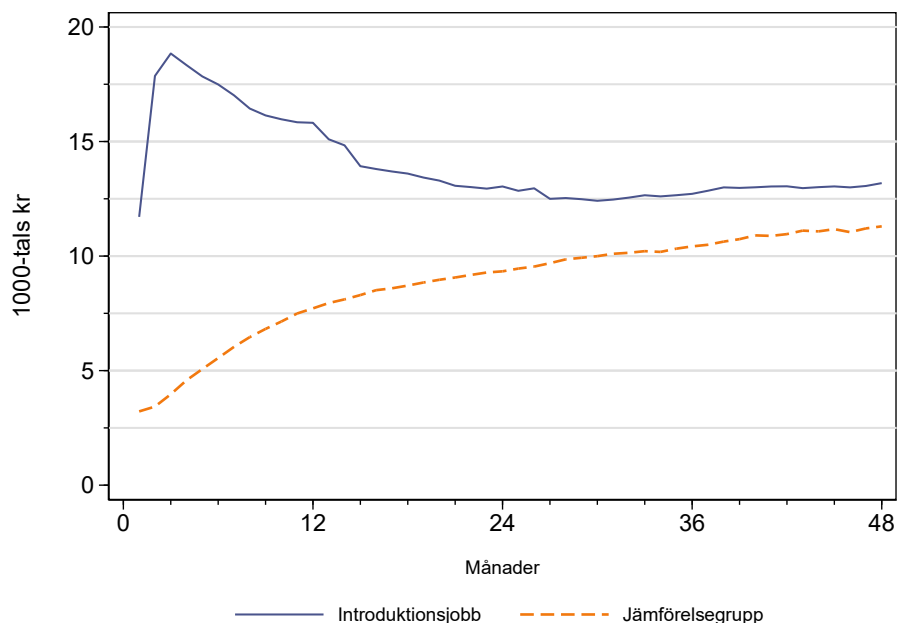
⁶² I appendix II redovisar vi alternativa analyser av hur inkomsterna påverkas av ett introduktionsjobb. Vi har dels genomfört skattningar där vi *inte* har matchat på inkomster åren innan programstart (se Figur A 3 och Tabell A 10). Vi har även skattat effekterna med IPW (Figur A 4 och Tabell A 11). Mönstren är robusta.

Tabell 7 Effekter av introduktionsjobb på inkomster (årlig förvärvsinkomst 1000-tals kr), 1–4 år efter startåret (2018–2021)

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	97,4*** (1,2)	55,4*** (1,6)	29,4*** (2,1)	23,2*** (3,0)
Observationer	35 622	31 067	19 689	11 282
Medelinkomst, 1000-tals kr	98,1	125,3	143,2	164,8
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	104,3*** (1,8)	65,8*** (2,2)	38,7*** (3,0)	25,7*** (4,4)
Observationer	17 359	14 576	8 796	4 990
Medelinkomst, 1000-tals kr	89,8	109,9	118,0	135,1
C. Etableringsprogrammet				
	95,1*** (1,9)	49,5*** (2,3)	23,7*** (3,1)	24,1*** (4,4)
Observationer	15 096	13 804	9 383	5 309
Medelinkomst, 1000-tals kr	103,2	137,0	164,2	189,6
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	70,2*** (4,1)	35,6*** (5,2)	11,2 (7,4)	6,3 (9,4)
Observationer	3 167	2 687	1 510	983
Medelinkomst, 1000-tals kr	119,9	144,1	158,9	180,6

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelinkomst avser de genomsnittliga inkomsterna i jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Genom att använda uppgifter om månadsinkomster går det att skapa en mer detaljerad bild som utgår från månaden då personen började sitt introduktionsjobb.⁶³ Vi presenterar resultaten i Figur 7.

Figur 7 Genomsnittlig månadsinkomst från start av introduktionsjobb upp till 48 månader därefter

Not: Figuren visar resultat för samtliga (matchade) introduktionsjobb 2018–2021 samt matchad jämförelsegrupp av övriga inskrivna. Genomsnittlig inkomst är beräknad för samtliga individer i urvalet inklusive de med ingen inkomst. Månadsinkomster är beräknade i 2018 års penningvärde.

Månadsinkomsterna stiger snabbt bland dem som börjar ett introduktionsjobb. Inkomsterna är som högst efter fyra månader, då de uppgår till cirka 18 000 kronor i genomsnitt. Det kan kontrasteras med runt 5 000 kronor i jämförelsegruppen, en skillnad på ungefär 13 000 kronor. I takt med att introduktionsjobben tar slut minskar skillnaderna mellan grupperna, men i perioden från drygt två till fyra år efter startåret har skillnaderna stabiliserats. De som haft ett introduktionsjobb har då i genomsnitt en månadsinkomst som är cirka 2 000–

⁶³ Data över månadsinkomster täcker inte åren före det att introduktionsjobben introducerades. Det innebär att vi inte kan analysera hur månadsinkomsterna utvecklades före start av insatsen.

3 000 kronor högre.⁶⁴ I likhet med de resultat som presenterades i Figur 6 skiljer sig mönstren inte åt nämnvärt beroende på ingång.⁶⁵

I Tabell A 6 redovisar vi regressionsanalyser med månadsinkomster som utfall på motsvarande sätt som i Tabell 7. Bilden från de tidigare analyserna bekräftas. Efter 48 månader kvarstår en statistiskt säkerställd inkomstskillnad på omkring 1 900 kronor per månad mellan deltagargruppen och jämförelsegruppen. Det är en stor skillnad, inte minst mot bakgrund av att den genomsnittliga inkomsten i jämförelsegruppen bara är 11 000 kronor.

I avsnitt 6.1.2–6.1.6 fördjupar vi analyserna av effekter på månadsinkomster. Notera att inga slutsatser ändras om vi i stället genomför dessa analyser på årsinkomster.

6.1.2 Subventionerade eller osubventionerade arbeten?

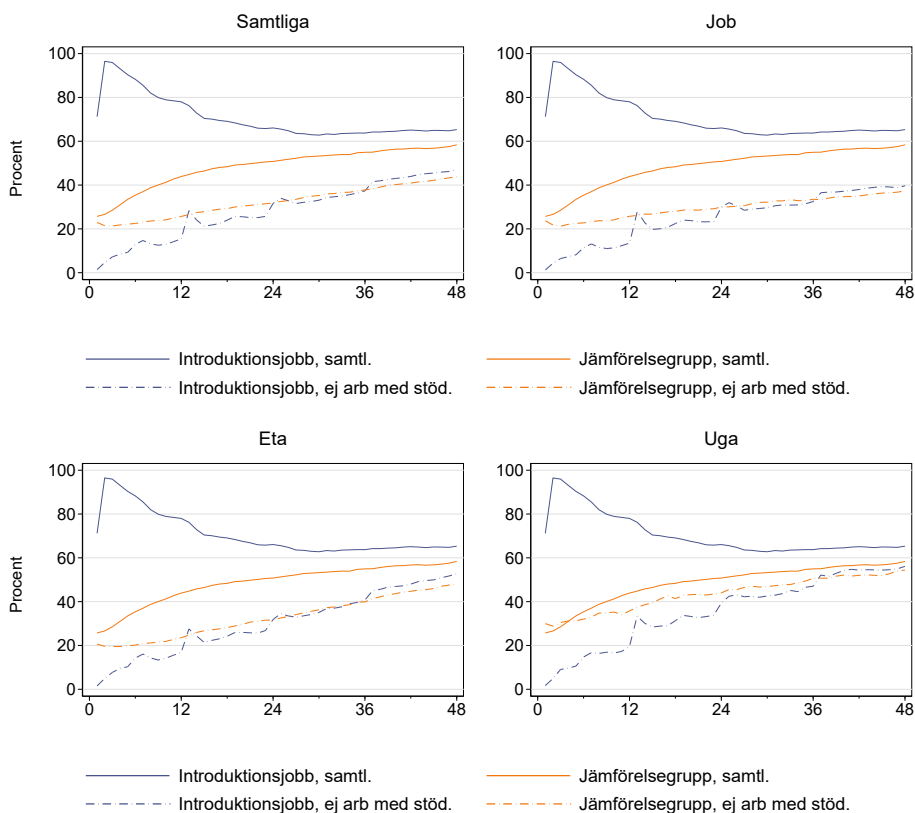
En naturlig följdfråga är i vilken grad de positiva inkomsteffekterna kommer från arbeten som är helt osubventionerade eller delvis subventionerade av staten. För att undersöka detta studerar vi nedan hur arbetsinkomster som kommer från arbeten som *inte* bygger på stöd påverkas. Vi sätter därmed inkomster från subventionerade arbeten till noll, och analyserar därefter hur månadsinkomsterna från osubventionerade jobb utvecklas från startåret och fyra år framåt.

Figur 8 presenterar genomsnittliga månadsinkomster för behandlings- och kontrollgrupp, för såväl gruppen som helhet som för de tre ingångarna. De heldragna linjerna repeterar resultaten från Figur 7 (här ingår alla arbetsinkomster) och de streckade linjerna anger genomsnittliga månadsinkomster från osubventionerade arbeten.

Efter en inledande period där inkomsterna från arbeten som inte subventioneras av staten, helt förväntat, är högre i jämförelsegruppen, blir nivåerna därefter mycket lika i grupperna. De som har haft ett introduktionsjobb tjänar sedan från år 3 och framåt mer än jämförelsegruppen, men skillnaden är klart mindre än vid en jämförelse mellan grupperna med avseende på alla arbetsinkomster (heldragna linjer). Bland ungdomarna ser vi i den här analysen inga tecken på positiva effekter på 3–4 års sikt.

⁶⁴ Figur A 1 visar ytterligare analyser av månadsinkomsterna: andelen individer med någon månadsinkomst överhuvudtaget och andelen med en månadsinkomst på minst 20 000 kronor. Intrycken från Figur 7 bekräftas. I Figur A 2 visas en analys där vi har exkluderat personer utan någon inkomst alls. När dessa individer utesluts minskar skillnaderna mellan grupperna avsevärt och försvinner nästan helt, vilket innebär att det främst är sannolikheten att få ett jobb som påverkas snarare än vilken lön de som får ett arbete faktiskt erhåller.

⁶⁵ Separata effekter för jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet och jobbgarantin för ungdomar illustreras i Figur 8.

Figur 8 Genomsnittliga månadsinkomster, inklusive (heldragna linjer) och exklusive (streckade linjer) arbetsinkomster från arbete med stöd

Tabell A 7 visar skattade skillnader i månadsinkomster mellan dem som har fått introduktionsjobb och jämförelsegruppen 12, 24, 36 och 48 månader efter start, där inkomster från arbete med stöd har exkluderats. Tabellen kan jämföras med Tabell A 6 som redovisar motsvarande effektskattningar för alla arbetsinkomster.

Vid 12 månader finns det, precis som Figur 8 visar, i genomsnitt en negativ effekt som är ganska stor och statistiskt säkerställd: månadslönen från arbete utan stöd är cirka 1 800 kronor lägre i gruppen som har fått ett introduktionsjobb. Vid 24 och 36 månader existerar ingen skillnad mellan grupperna. Vid 48 månader finns däremot en positiv effekt: personer som har fått ett introduktionsjobb tjänar i genomsnitt ungefär 800 kronor mer per månad från arbeten som inte subventioneras av staten.

För gruppen som helhet pekar resultaten på att cirka 40 procent av inkomstskillnaderna mellan dem som har fått ett introduktionsjobb och jämförelse-

gruppen, vid tidpunkten fyra år från programstart, kan hänföras till anställningar som *inte* staten subventionerar via program.

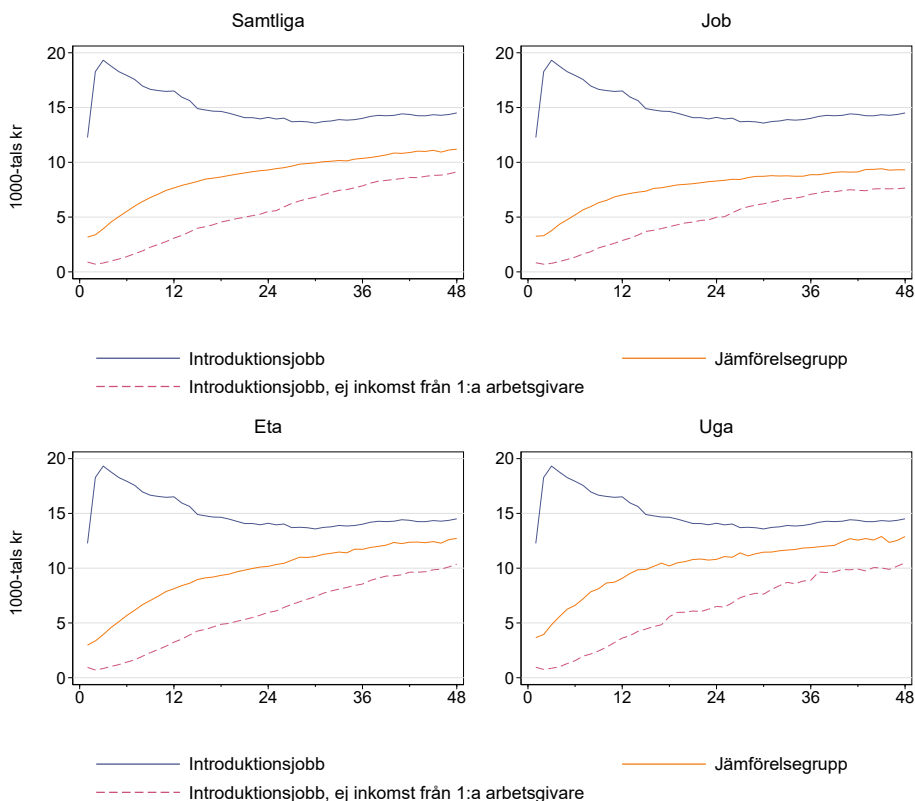
Analyserna indikerar vidare att programmet fungerar bäst för arbetssökande som kommer från etableringen och sämst för ungdomar, även om slutsatsen måste omgärdas med vissa reservationer.

6.1.3 Från vilken arbetsgivare kommer inkomsterna?

En annan fråga handlar om huruvida de positiva inkomsteffekterna drivs av inkomster från den arbetsgivare som rekryterade med stödet eller om det även finns en positiv effekt på inkomster från andra arbetsgivare. På kort sikt är det mer eller mindre givet att det finns en negativ effekt på inkomster från andra arbetsgivare. På längre sikt skulle det däremot kunna vara så att personen får färdigheter som flera arbetsgivare värderar. Erfarenheten från ett jobb skulle också kunna innebära en bra signal ("något att sätta upp på CV:et") till andra arbetsgivare eller kontakter som kan underlätta anställningar på andra arbetsplatser.

Figur 9 presenterar analyser där den streckade linjen återspeglar månadsinkomster från andra arbetsgivare än den som anställde med subventionen. Inledningsvis är inkomsterna minimala och ligger klart lägre än i jämförelsegruppen. Även om gapet minskar något över tid är det tydligt att det finns en negativ effekt på inkomster från andra arbetsgivare än den första arbetsgivaren under hela fyraårsperioden som vi studerar. Effekterna är stora: vid 48 månader är månadsinkomsterna från andra arbetsgivare i gruppen som helhet drygt 2 000 kronor lägre i deltagargruppen än i jämförelsegruppen (se Tabell A 8 i appendix II). Vi ser inga tecken på skillnader beroende på ingång.

Resultaten illustrerar att introduktionsjobben leder till en bra match – de som får stöden tenderar att vara kvar under den period som analyseras. Däremot tycks insatsen på fyra års sikt inte medföra ökade inkomster från andra arbetsgivare. Vad som händer därefter kan vi givetvis inte uttala oss om och det är möjligt att fyra år i sammanhanget är en alltför kort uppföljningshorisont.

Figur 9 Genomsnittliga månadsinkomster (tusentals kronor), upp till 48 månader efter att introduktionsjobbet påbörjades (månad 0).

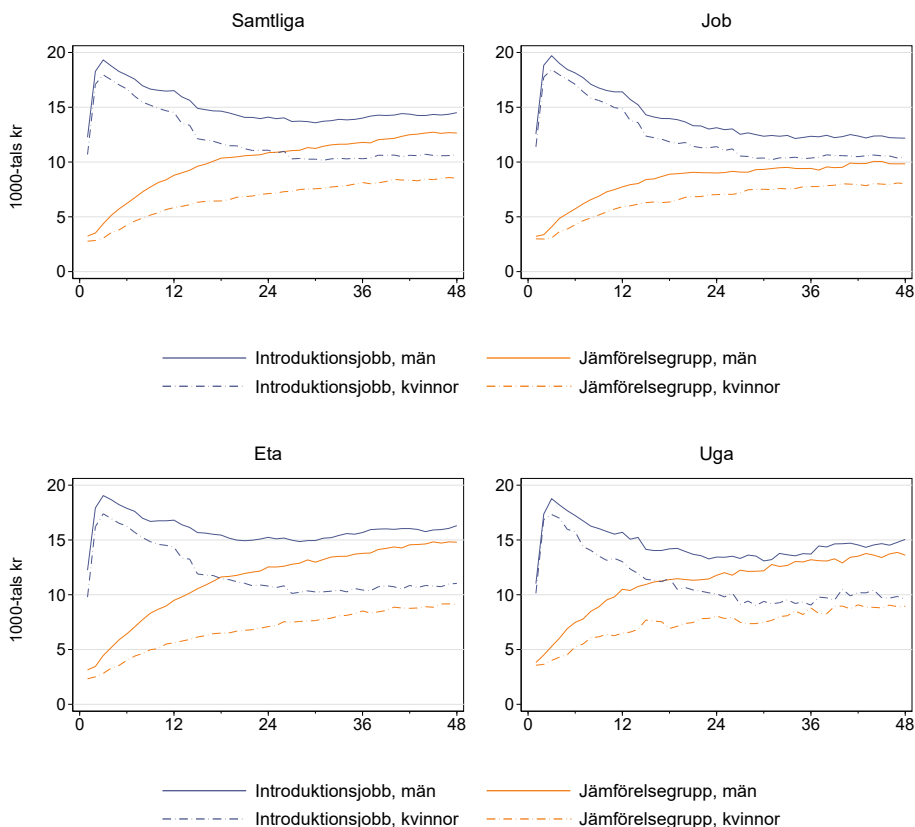
Not: Figuren visar resultat för samtliga (matchade) deltagare i introduktionsjobb. Streckad rosa linje visar genomsnittlig månadsinkomst för deltagare exklusive inkomster från den arbetsgivare som anställde den arbetssökande för introduktionsjobbet.

6.1.4 Små skillnader mellan kvinnor och män

Vi har i nästa steg undersökt om inkomsteffekterna av att delta i ett introduktionsjobb skiljer sig mellan kvinnor och män. Fördelningen av introduktionsjobben mellan branscher och sektorer är till exempel olika bland kvinnor och män, vilket skulle kunna leda till olika effekter.⁶⁶ Arbetsförmedlingens (2024a) utvärdering av extratjänster visar dessutom att dessa stöd har större positiva effekter för kvinnor från etableringsprogrammet. Det gör det intressant att undersöka om liknande mönster gäller även för introduktionsjobb.

⁶⁶ Det är till exempel vanligare med introduktionsjobb i offentlig sektor bland kvinnor. Kvinnorna har också oftare anställningar inom vård och omsorg eller utbildning. Männerna har i stället oftare anställning inom tillverkning, byggverksamhet, hotell och restaurang, samt handel (inkl. reparation av motorfordon). Se Tabell A 4 och Tabell A 5 i appendix I.

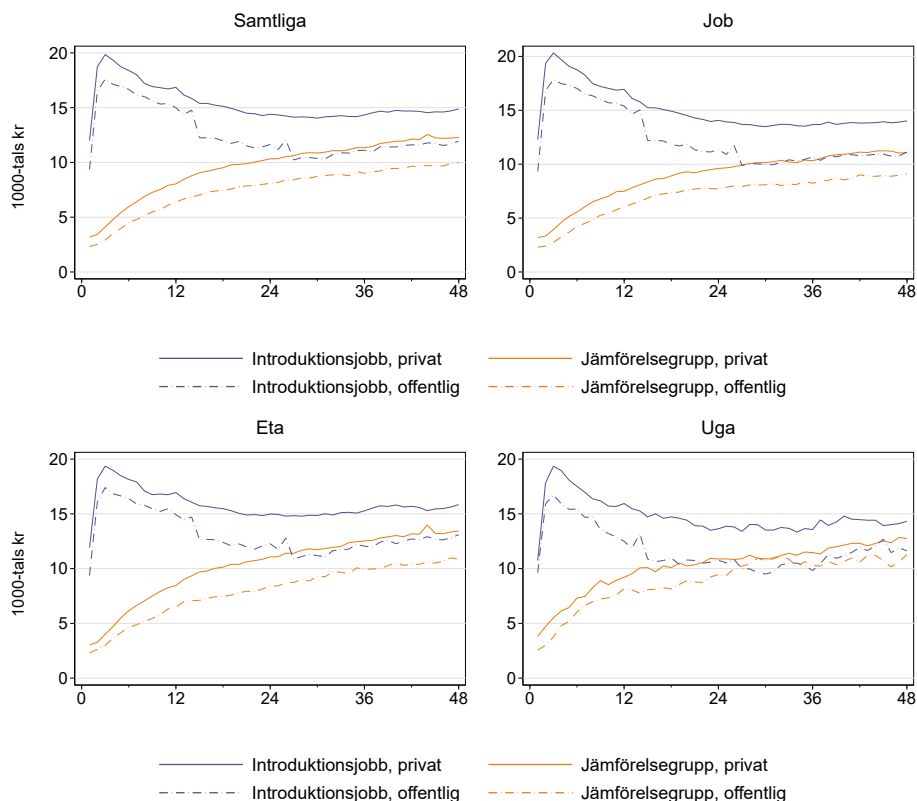
Figur 10 illustrerar att effekterna tycks vara ganska lika bland kvinnor och män. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att ju mer materialet delas in i undergrupper, desto osäkrare blir analyserna. Detta gäller särskilt när de tre ingångarna till introduktionsjobb – jobb- och utvecklingsgarantin, jobbgarantin för ungdomar och etableringsprogrammet – studeras separat för kvinnor och män. Tolkningarna måste därför göras med försiktighet.

Figur 10 Genomsnittliga månadsinkomster (tusentals kronor) bland kvinnor och män, upp till 48 månader efter att introduktionsjobbet påbörjades (månad 0)

6.1.5 Positiva effekter både i privat och offentlig sektor

I internationell forskning framhålls ofta att subventionerade anställningar inom offentlig sektor ger svagare resultat än motsvarande insatser inom privat sektor. Samtidigt indikerar vissa svenska studier att det kan finnas positiva effekter även för subventionerade arbeten i offentlig sektor (se avsnitt 3.1). Det är därför motiverat att analysera introduktionsjobbets effekter separat för de två sektorerna.

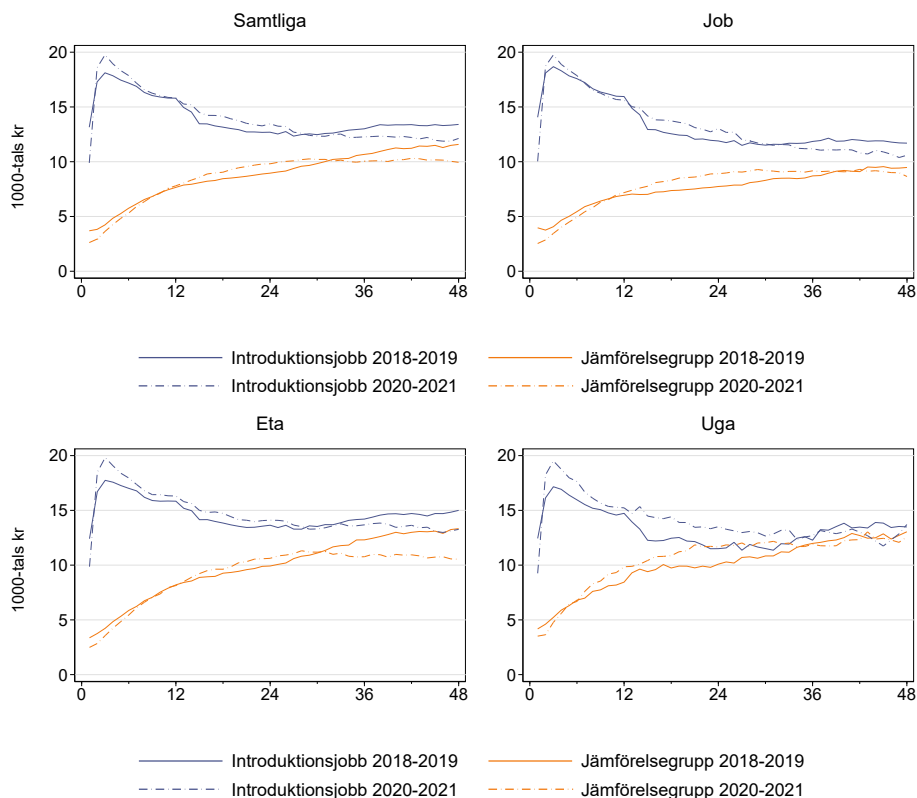
Figur 11 Genomsnittliga månadsinkomster (tusentals kronor) inom privat och offentlig sektor, upp till 48 månader efter att introduktionsjobbet påbörjades (månad 0)

Not: Figuren visar resultat för matchade deltagare i introduktionsjobb uppdelat efter sektors-tillhörighet för den arbetsgivare som anställde för introduktionsjobbet. Heldragna linjer visar privata arbetsgivare medan streckade linjer visar offentliga. Jämförelsegruppen är enbart matchad på historik och egenskaper på motsvarande sätt som i huvudskattningen, och kan ha inkomster från både privata och offentliga arbetsgivare.

Figur 11 visar att introduktionsjobb ger positiva effekter på månadsinkomster både i privat och offentlig sektor för gruppen som helhet. Effekterna förefaller vara något större i privat sektor. För deltagare från jobbgarantin för ungdomar syns efter två år en positiv inkomsteffekt endast i privat sektor, men skattningarna för ungdomsgruppen är som tidigare påtalats mer osäkra.

6.1.6 Effekter under olika perioder av covid-19-pandemin

Vår studieperiod sammanfaller i hög grad med covid-19-pandemin (se avsnitt 5.4). En betydande andel av dem som vi studerar fick eller avslutade sitt introduktionsjobb under pandemin. Figur 12 redovisar därför skattningar separat för startår 2018/2019 och 2020/2021. I den första gruppen avslutar deltagarna arbetet med stöd under eller strax innan pandemin. I andra gruppen påbörjas introduktionsjobbet under denna turbulenta period.

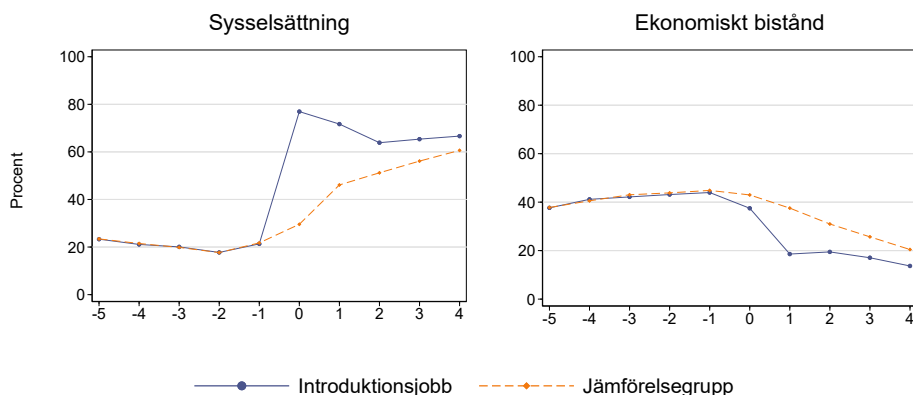
Figur 12 Genomsnittliga månadsinkomster (tusentals kronor) separat för startår 2018/2019 respektive 2020/2021, upp till 48 månader efter att introduktionsjobbet påbörjades (månad 0)

Not: Figuren visar resultat för samtliga (matchade) deltagare i introduktionsjobb uppdelat efter år då introduktionsjobbet startade. Heldragna linjer visar åren 2018 och 2019, medan streckade linjer visar 2020 och 2021.

Analyserna påvisar inga tecken på att effekterna tydligt skiljer sig åt mellan tidsperioderna. Inkomsterna på sikt är förvisso något lägre bland dem som startar 2020/2021, men skillnaden mellan dem som får ett introduktionsjobb och jämförelsegruppen är ungefär lika stor i de två tidsperioderna.

6.2 Sysselsättning och sannolikheten att få ekonomiskt bistånd

Efter den grundliga genomgången av effekter på arbetsinkomster undersöker vi i det här avsnittet effekter på sysselsättning och risken att behöva få ekonomiskt bistånd från kommunen. Figur 13 illustrerar resultaten av analyserna. I likhet med tidigare finns det inga skillnader mellan dem som får introduktionsjobb och jämförelsegruppen under perioden före anvisningen till insatsen med avseende på båda utfallen. På kort sikt efter start finner vi betydande effekter. Effekterna minskar över tid, men även fyra år efter anvisningen kvarstår en skillnad mellan grupperna.

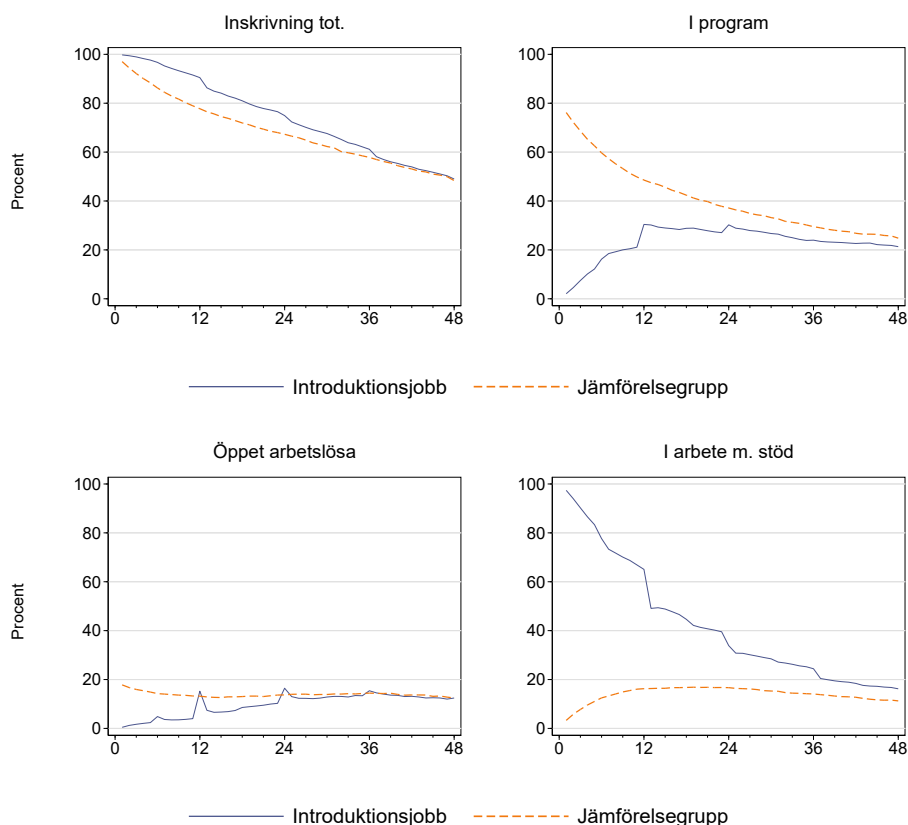
Figur 13 Andel sysselsatta ("novembermålet") samt andel med ekonomiskt bistånd > 0 kronor per år

I Tabell A 12 och Tabell A 13 presenteras regressionsanalyser med utfallsmåtten hämtade från Figur 13. Vi ser positiva och statistiskt säkerställda effekter under hela uppföljningshorisonten. På ett års sikt ökar sannolikheten att vara sysselsatt med 26 procentenheter, och på fyra års sikt med 6 procentenheter. Samtidigt minskar risken att behöva ta emot ekonomiskt bistånd. Ett år efter start är minskningen cirka 19 procentenheter, och efter fyra år omkring 7 procentenheter.⁶⁷

⁶⁷ Vi har undersökt om mönstren varierar beroende på programingång. Det övergripande intrycket är att det inte finns några tydliga skillnader. Vissa tendenser till en större minskning av risken att få ekonomiskt bistånd kan dock skönjas bland deltagare från etableringsprogrammet. På fyra års sikt minskar till exempel risken med 9 procentenheter bland dessa individer, men bara 5 procentenheter bland personer från jobb- och utvecklingsgarantin och 2 procentenheter bland personer från jobbgarantin för ungdomar. Bland ungdomarna är effekten inte statistiskt signifikant.

6.3 Inskrivning vid Arbetsförmedlingen

I det här avsnittet studerar vi i vilken grad deltagarna och personerna i jämförelsegruppen lämnar Arbetsförmedlingen. Figur 14 visar flera analyser.

Figur 14 Andel inskrivna totalt, i program med aktivitetsstöd, öppet arbetslösa och i arbete med stöd per månad, 0–48 månader efter start introduktionsjobb. Samtliga matchade deltagare 2018–2021.

I den övre vänstra grafen presenteras andelen i de två grupperna som kvarstår som inskrivna vid Arbetsförmedlingen efter det att introduktionsjobbet inletts.⁶⁸ Under den tid som arbetet med stöd pågår är deltagarna fortfarande registrerade som arbetssökande vid förmedlingen. Det är således helt naturligt att andelen

⁶⁸ Den totala inskrivningen inkluderar exempelvis öppen arbetslöshet, programdeltagande och subventionerat arbete, men inte inskrivningskategorier så som deltidsarbetslös eller ombytes-sökande. Notera att personer som har en anställningssubvention faktiskt har ett arbete. De har dock fortfarande en koppling till Arbetsförmedlingen som personer som har ett jobb som inte subventioneras av staten saknar.

initialt är högre i deltagargruppen. Skillnaden minskar över tid, men under hela uppföljningsperioden blir andelen aldrig lägre i deltagargruppen. Efter fyra år har runt hälften av individerna i båda grupperna en koppling till Arbetsförmedlingen.

Den övre högra grafen anger sedan hur stor andel som deltar i ett program med aktivitetsstöd. Det kan till exempel handla om olika utbildningsprogram eller praktikinsatser, men inte om subventionerade anställningar. Som väntat är andelen i program lägre i introduktionsjobbgruppen i början av perioden. Efter två år finns det fortfarande en skillnad mellan grupperna som kvarstår under hela uppföljningsperioden, även om den minskar.

Den nedre vänstra grafen visar andelen i öppen arbetslöshet, det vill säga arbetssökande som varken deltar i program med aktivitetsstöd eller är anställda med en subvention. Inledningsvis är andelen öppet arbetslösa noll bland de behandlade och låg i jämförelsegruppen, vilket är en konsekvens av att individerna antingen har ett introduktionsjobb eller deltar i något av de program som kvalificerar för introduktionsjobb. Från 24 månader och framåt finns i princip inga skillnader mellan grupperna när det gäller öppen arbetslöshet: andelen är cirka 13 procent.

Slutligen beskriver den nedre högra grafen hur stor andel som har en anställningssubvention. Andelen i deltagargruppen som har ett arbete med stöd minskar gradvis över tid. Efter sex månader har andelen sjunkit från 100 till 75 procent. Därefter sker en tydlig minskning vid tolv månader, då andelen går från cirka 70 till 50 procent. Ytterligare nedgångar syns vid 24 och 36 månader. I jämförelsegruppen ökar andelen med arbete med stöd under det första året av uppföljningsperioden, men stabiliseras därefter kring 15 procent. Under hela fyraårsperioden är det färre i jämförelsegruppen som har en anställningssubvention.⁶⁹

Det sammantagna intrycket från Figur 14 är att introduktionsjobben, från ungefär tre år efter startåret och framåt, inte påverkar inskrivningen vid Arbetsförmedlingen. Deltagargruppen och jämförelsegruppen har då någon typ av koppling till förmedlingen i samma omfattning. Men introduktionsjobben leder

⁶⁹ Nystartsjobb är den vanligaste anställningssubventionen som individerna i båda grupperna tar del av. Det är värt att betona att personer som exempelvis har ett nystartsjobb eller ett introduktionsjobb inte är att betrakta som arbetssökande på samma sätt som de öppet arbetslösa eller deltagare i program även om de fortfarande är inskrivna vid Arbetsförmedlingen.

vidare till nya arbeten med stöd, medan jämförelsegruppen i större utsträckning deltar i andra typer av arbetsmarknadspolitiska program.⁷⁰

6.4 Studier

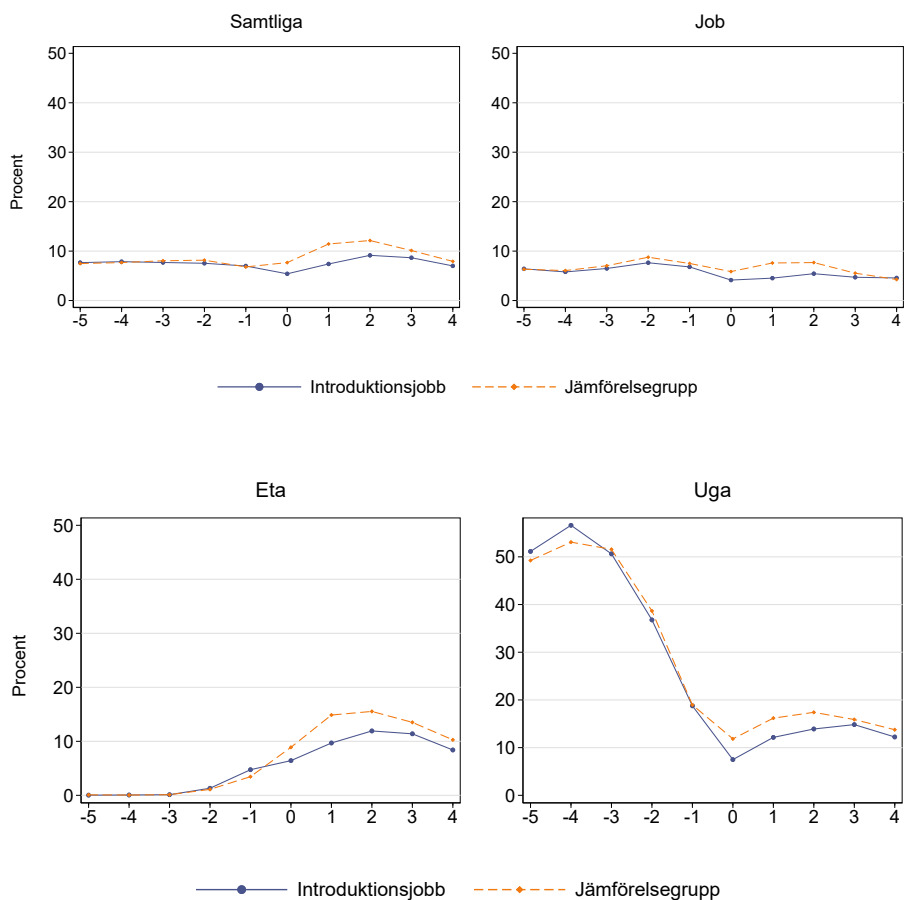
Att få ett introduktionsjobb skulle kunna minska benägenheten att studera. Det sista utfallet som vi undersöker är därför hur introduktionsjobben påverkar framtida studier. För att analysera detta har vi undersökt i vad mån deltagar- och jämförelsegruppen har studiemedel från CSN. Studiemedel kan till exempel erhållas för en längre eller kortare utbildning på högskola, yrkeshögskola, Komvux och folkhögskola.

Ären innan introduktionsjobbet startar är andelen som fått studiemedel lika i de två grupperna, enligt analyserna som presenteras i Figur 15. Därefter ser vi att det är fler i jämförelsegruppen som uppbär studiemedel från CSN. Det finns en viss variation beroende på om den som får introduktionsjobbet kommer från jobb- och utvecklingsgarantin, etableringsprogrammet eller jobbgarantin för ungdomar. Det är främst bland nyanlända, och i viss mån bland ungdomar, som det finns en minskad sannolikhet att studera.⁷¹

I Figur 16 visar vi hur benägenheten att studera påverkas av att få ett introduktionsjobb, uppdelat efter kön. Övergripande sett är mönstren likartade för män och kvinnor när hela gruppen studeras. Däremot finner vi att kvinnor inom jobbgarantin för ungdomar i högre grad än män minskar sitt studerande till följd av att få ett introduktionsjobb. Samtidigt är osäkerheten i skattningarna för denna grupp så stor att det inte går att dra några säkra slutsatser om könsskillnader.

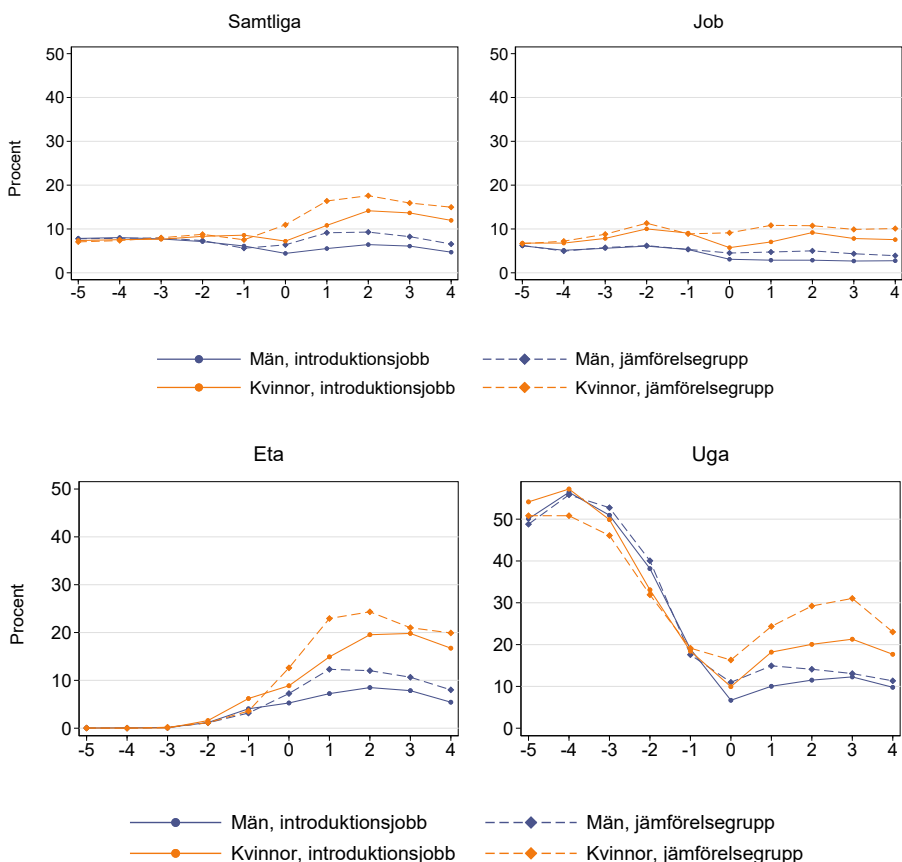
⁷⁰ Regressionsanalyser som visar dessa mönster presenteras i Tabell A 14. Observera att introduktionsjobben *ökar* risken för öppen arbetslöshet precis vid 12, 24 och 36 månader. Detta beror dock på administrativa rutiner i samband med att introduktionsjobben avslutas, vilket illustreras av ”spikarna” vid dessa tidpunkter i Figur 14 (nedre, vänstra grafen). Väljs näraliggande, tidpunkter (t.ex. 11, 23 och 35 månader) blir skattningar i stället negativa (och små).

⁷¹ Regressionsanalyser visas i Tabell A 15.

Figur 15 Andel med studiemedel före och efter introduktionsjobb, 2018–2021

Not: Figuren visar resultat för samtliga introduktionsjobb samt separat för dem som före start deltog i jobb- och utvecklingsgarantin (Job), etableringsprogrammet (Eta) eller jobbgarantin för ungdomar (Uga). Den matchade jämförelsegruppen består av inskrivna som vid tidpunkten för matchningen inte deltog i ett introduktionsjobb.

Figur 16 Andel som under året mottagit studiemedel, upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0)

Not: Figuren visar resultat för samtliga introduktionsjobb samt separat för dem som före start deltog i jobb- och utvecklingsgarantin (Job), etableringsprogrammet (Eta) eller jobbgarantin för ungdomar (Uga). Den matchade jämförelsegruppen består av inskrivna som vid tidpunkten för matchningen inte deltog i ett introduktionsjobb.

6.5 Sammanfattning

Analyserna i avsnitt 6 visar att introduktionsjobben på kort sikt leder till betydligt högre inkomster, ökad sysselsättning och ett minskat behov av ekonomiskt bistånd från kommunen. Detta beror i hög grad på att arbete med stöd är en form av sysselsättning och att deltagarna därav får en inkomst. Men även efter att introduktionsjobben har avslutats kvarstår positiva effekter för deltagarna under den fyraåriga uppföljningsperioden. Effekterna avtar med tiden, men de är ändå tydliga. Årsinkomsterna är exempelvis ungefär 14 procent högre i genomsnitt på fyra års sikt.

Effekterna på inkomster från helt osubventionerade arbeten är betydligt mindre än effekterna på den totala arbetsinkomsten. Introduktionsjobben leder nämligen fram till andra subventionerade anställningar, främst nystartsjobb, vilket delvis ligger bakom de bättre arbetsmarknadsutfallen. Notera dock att det på fyra års sikt trots allt finns positiva effekter på inkomster från helt osubventionerade jobb för gruppen som helhet.

Vi finner vidare att de förbättrade arbetsinkomsterna i huvudsak tycks komma från den arbetsgivare som rekryterade med stödet under den fyraårsperiod som vi studerar. Introduktionsjobben verkar därmed skapa en bra match, men de öppnar inte upp för anställningar på andra arbetsplatser. Det finns i stället en negativ effekt på inkomster från andra arbetsgivare under de fyra år som vi följer upp inkomsterna. Möjligen är fyra år en i sammanhanget kort uppföljningshorisont; effekter på arbeten mer generellt skulle eventuellt kunna uppträda först i ett senare skede.

Effekterna är förhållandevis lika i introduktionsjobbets olika målgrupper. Det finns tendenser till att programmet fungerar sämre för deltagare som kommer från jobbgarantin för ungdomar, men samtidigt är resultaten för denna grupp osäkrare än i de andra grupperna.

Mönstren är på ett övergripande plan också lika för män och kvinnor. Uppdelning på kön indikerar i en del fall intressanta skillnader, men dessa resultat bör framför allt betraktas som uppslag för vidare studier eftersom det finns osäkerheter i skattningarna. En ytterligare iakttagelse är att positiva effekter tycks finnas både i privat och offentlig sektor, samt under båda tidsperioderna 2018/2019 och 2020/2021.

En sista sak att påminna om är att alla analyser bygger på en matchningsmetod. Det är en etablerad och trovärdig metod för att utvärdera arbetsmarknadsprogram, men vi kan inte utesluta helt att vissa viktiga faktorer, som inte finns tillgängliga i data, kan skilja sig åt mellan grupperna. I vårt fall har vi tillgång till omfattande data, vilket stärker metodens trovärdighet. Resultaten är mest tillförlitliga för arbetssökande som anvisats till ett introduktionsjobb från jobb- och utvecklingsgarantin, eftersom det finns särskilt mycket arbetsmarknadshistorik att tillgå om personer som har stor erfarenhet av arbetslöshet och har bott i Sverige länge.

7 Avslutande diskussion

Den här rapporten är den första genomgripande utvärderingen av introduktionsjobb, en anställningssubvention avsedd för arbetssökande som står långt från reguljär sysselsättning. Huvudslutsatsen är att introduktionsjobben har positiva effekter på deltagarnas arbetsmarknadsetablering.

Effekterna beror i ganska hög grad på att introduktionsjobben leder vidare till andra subventionerade anställningar, men vi finner även att inkomster från arbeten som inte subventioneras av staten är högre bland dem som får ett introduktionsjobb än i jämförelsegruppen på fyra års sikt. Resultaten pekar vidare på att stöden innebär en bra matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare, men att de inte öppnar upp för anställningar hos andra arbetsgivare, åtminstone inte på fyra års sikt. Utvärderingar som studerar utfall senare än fyra år från programstart skulle vara av intresse för att ta reda på hur effekterna ser ut på längre sikt.

Det är viktigt att betona att en subventionerad anställning i sig oftast kan betraktas som en framgång. Arbetsgivarna står för en del av lönekostnaden, den offentliga sektorn undviker utgifter, och de enskilda individerna får en bättre ekonomisk situation och etableras på arbetsmarknaden – även genom arbeten med stöd. Det ska särskilt noteras att många i målgruppen befinner sig i en utsatt situation, och i regel är alternativet att kvarstå som arbetssökande och försörja sig genom offentliga aktivitetsstöd eller ekonomiskt bistånd.

Effekterna som vi finner är i linje med tidigare forskning om andra former av anställningssubventioner. Studier har till exempel visat att anställningsstöd (Forslund, Johansson och Liljeberg 2004), nystartsjobb (Sjögren och Vikström 2015) och extratjänster (Arbetsförmedlingen 2024a) bidrar till att stärka deltagarnas position på arbetsmarknaden.

Det är viktigt att påminna om att många av de introduktionsjobb som ingår i vår analys av insatsens effekter åtminstone delvis ägde rum under covid-19-pandemin, vilket är en speciell tidsperiod. Det är svårt att ha en bestämd uppfattning om huruvida effekterna kan förväntas vara samma eller se annorlunda ut under mer normala omständigheter (se avsnitt 5.4). Ytterligare studier av introduktionsjobben under andra konjunkturlägen skulle därför vara värdefulla. Vi kan dock konstatera att effekterna inte på något tydligt vis skiljer sig mellan de deltagare som påbörjade introduktionsjobbet 2018/2019 och de som startade 2020/2021. De här grupperna har börjat och slutat arbetet med stöd i olika faser relativt pandemin.

Nystartsjobben är idag den stödform som används mest i Sverige – de är betydligt vanligare än introduktionsjobben. För att få en mer aktuell bild av hur dessa stöd fungerar finns det skäl att genomföra en ny utvärdering, eftersom de

senaste analyserna bygger på mer än 15 år gamla data. Dessutom har flera av de utfall vi studerar i denna rapport inte tidigare undersökts i samband med nystartsjobb och sammansättningen av deltagare har ändrats.

Ett annat resultat av våra analyser är att gruppen av arbetssökande som får en anställningssubvention (t.ex. introduktionsjobb eller nystartsjobb) över tid kommit att bestå av personer med en allt svagare arbetsmarknadsförankring, där den kraftiga ökningen av personer som är födda utanför Europa särskilt kan uppmärksammas. Detta är något att beakta när beslutsfattare funderar över hur program baserade på anställningssubventioner bör konstrueras. Subventionernas storlek och varaktighet, samt ersättningstak är aspekter att fästa avseende vid. Våra analyser ger inte några definitiva svar i dessa hänseenden, men de kan utgöra en grund för fortsatta undersökningar och bidra med värdefullt beslutsunderlag.

Tittar man specifikt på deltagarna i introduktionsjobb är det tydligt att utbildningsnivån är låg, de allra flesta är födda utanför Europa, många har lång erfarenhet av arbetslöshet och en majoritet har tidigare mottagit ekonomiskt bistånd från kommunen. Jämfört med flera andra anställningssubventioner, såsom nystartsjobb, har individerna i gruppen ofta sämre utsikter på arbetsmarknaden.

Vid en värdering av introduktionsjobb och liknande program är det relevant att reflektera över i vilken utsträckning de tränger undan jobb som annars skulle ha uppstått utan statligt stöd. Undanträngningseffekter är ofta betydande, men om subventionerna leder till att personer med stora svårigheter på arbetsmarknaden prioriteras framför dem med bättre möjligheter, är dessa effekter mindre problematiska (Forslund 2018). Det faktum att deltagare i introduktionsjobben till stor del har en svag ställning på arbetsmarknaden talar för att undanträngning är ett mindre problem i just detta fall (jfr. Engdahl och Forslund 2019).

Kvinnor utgör knappt hälften av de arbetssökande, men har varit underrepresenterade i de flesta subventionerade anställningar i Sverige sedan 2007. Till exempel var andelen kvinnor i nystartsjobb endast 35 procent år 2022. Introduktionsjobben skiljer sig dock från detta mönster, då andelen kvinnor är 50 procent. Många introduktionsjobb är förlagda inom den kommunala sektorn, där vård och omsorg är särskilt framträdande. Vad som ligger bakom de tydliga skillnaderna mellan introduktionsjobb och nystartsjobb i dessa hänseenden är emellertid oklart och en relevant fråga för framtida forskning.

Givet att våra resultat tyder på att introduktionsjobben har varit förhållandevis framgångsrika, och att tidigare forskning visar att anställningssubventioner kan vara effektiva, är det viktigt att lyfta fram att antalet arbeten med stöd minskar i

svensk arbetsmarknadspolitik. Minskningen är tydlig i exempelvis nystartsjobb, men även introduktionsjobben verkar ha minskat i omfattning. Det vore värdefullt att undersöka orsakerna bakom denna utveckling. En förklaring är med största sannolikhet förändringar i arbetsmarknadsläget. När arbetsmarknaden blir sämre minskar även antalet arbeten med stöd. Reala ersättningsnivåer kan också vara en delförklaring. Oförändrade ersättningsstak och inflation i kombination med en allt svagare målgrupp för subventionerna kan minska intresset bland arbetsgivare att rekrytera med stöd. Även skiftande politiska prioriteringar och styrsignaler är faktorer att beakta, även om vi inte ser någon tydlig politisk vilja att minska dessa program. En annan relevant aspekt är reformeringen av Arbetsförmedlingen, där personalnedskärningar, kontorsnedläggningar och en förändrad roll för arbetsförmedlare kan ha påverkat utvecklingen. Besluten om subventionerade anställningar fattas fortfarande av myndigheten, men kontakten med arbetssökande sköts numera till stor del av externa aktörer, vilket potentiellt kan leda till färre beslut om subventionerade anställningar. Även den generella turbulensen inom myndigheten kan ha haft en negativ inverkan på volymerna.

Sammanfattningsvis har våra analyser gett nya insikter om subventionerade anställningar i allmänhet och introduktionsjobb i synnerhet. Vi har i stora drag bekräftat tidigare forskning, men även tillfört ny kunskap och identifierat områden för vidare studier.

Referenser

- Andersson Joona, Pernilla. 2020. "Aktiviteter för flykting- och anhöriginvandrare inom etableringsprogrammet". Rapport 2020:4. Uppsala: IFAU.
- Arbetsförmedlingen. 2018. "Subventionerade anställningar. En översikt". Arbetsförmedlingen analys 2018:8. Stockholm: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2022. "Faktablad för arbetsgivare, Yrkesintroduktionsanställning. AF-2022/00955278". Solna: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2023. "Effekter av tre arbetsmarknadspolitiska program 2010–2020. Arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik och stöd till start av näringsverksamhet". Arbetsförmedlingen analys 2023:2. Solna: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2024a. "En effektutvärdering av extratjänsterna". Arbetsförmedlingen analys 2024:5. Solna: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2024b. "Etableringsjobb, faktablad för arbetsgivare". Solna: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2024c. "Introduktionsjobb. Faktablad för arbetsgivare. Af-2024/00447804". Solna: Arbetsförmedlingen.
- Arbetsförmedlingen. 2024d. "Nystartsjobb. Faktablad för arbetsgivare. 2024-03-15". Solna: Arbetsförmedlingen.
- Austin, Peter C. 2011. "An introduction to propensity score methods for reducing the effects of confounding in observational studies". *Multivariate Behavioral Research* 46 (3): 399–424.
- Behrenz, Lars, Lennart Delander, Olle Frödin, Christopher Mathieu, Jonas Månsson och Mikael Ottosson. 2015. "Arbetsgivares perspektiv på subventionerade anställningar – En kartläggning". Working paper 2015:17. Linnaeus University Centre for Labour Market and Discrimination Studie.
- Caliendo, Marco, Steffen Künn och Martin Weißenberger. 2016. "Personality traits and the evaluation of start-up subsidies". *European Economic Review* 86 (juli):87–108.
- Caliendo, Marco, Robert Mahlstedt och Oscar A. Mitnik. 2017. "Unobservable, but unimportant? The relevance of usually unobserved variables for the evaluation of labor market policies". *Labour Economics* 46 (juni):14–25.

- Calmfors, Lars, Petter Danielsson, Ann-Sofie Kolm, Tuomas Pekkariinen och Per Skedinger. 2017. *Arbetsmarknadsekonomisk rapport: Tudelningarna på arbetsmarknaden*. Stockholm: Arbetsmarknadsekonomiska rådet.
- Calmfors, Lars, Anders Forslund och Maria Hemström. 2002. "Vad vet vi om den svenska arbetsmarknadspolitikens sysselsättningseffekter?" Rapport 2002:8. Uppsala: IFAU.
- Card, David, Jochen Kluve och Andrea Weber. 2018. "What works? A meta analysis of recent active labor market program evaluations". *Journal of the European Economic Association* 16 (3): 894–931.
- Dahlberg, Matz och Anders Forslund. 2005. "Direct displacement effects of labour market programmes". *The Scandinavian Journal of Economics* 107 (3): 475–94.
- Ds 2019:13. *Etableringsjobb*. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet.
- Engdahl, Mattias och Anders Forslund. 2019. "Vilka tar del av nystartsjobb och andra subventionerade anställningar?" Rapport 2019:24. Uppsala: IFAU.
- Forslund, Anders. 2018. "Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens". Rapport 2018:14. Uppsala: IFAU.
- Forslund, Anders. 2024. "Mismatch, long-term unemployment and post-COVID labour market programmes in the Nordic countries". I *Economic policy beyond the pandemic in the Nordic countries*, redigerad av Lars Calmfors och Nora Sánchez Gassen. Stockholm: Nordregio.
- Forslund, Anders, Per Johansson och Linus Liljeberg. 2004. "Anställningsstöd - en väg från arbetslöshet till arbete?" Rapport 2004:17. Uppsala: IFAU.
- Forslund, Anders och Johan Vikström. 2011. "Arbetsmarknadspolitikens effekter på sysselsättning och arbetslöshet – en översikt". Rapport 2002:8. Uppsala: IFAU.
- Forslund, Anders, Peter Fredriksson och Johan Vikström. 2011. "What active labor market policy works in a recession?" *Nordic Economic Policy Review* 2011(1): 171–201.
- Förordning (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar.
- Förordning (2015:503) om särskilt anställningsstöd.
- Förordning (2018:42) om särskilt anställningsstöd.
- Förordning (2018:43) om stöd för nystartsjobb.

- Förordning (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb.
- Heinesen, Eskil, Leif Husted och Michael Rosholm. 2013. "The effects of active labour market policies for immigrants receiving social assistance in Denmark". *IZA Journal of Migration* 2 (1): 15.
- IFAU. 2024. *Behov av utvärderingar av arbetsmarknads- och integrationspolitiken. Återrapportering av uppdrag i regleringsbrevet för 2024*. Uppsala: IFAU.
- Lechner, Michael och Conny Wunsch. 2013. "Sensitivity of matching-based program evaluations to the availability of control variables". *Labour Economics* 21 (april):111–21.
- Liljeberg, Linus. 2023. "Arbetsmarknadsetablering bland flyktingar och deras anhöriga i Sverige, Norge och Danmark". Rapport 2023:18. Uppsala: IFAU.
- LO. 2024. *Hur fungerar etableringsjobben?* Stockholm: Landsorganisationen.
- Lombardi, Stefano, Oskar Nordström Skans och Johan Vikström. 2018. "Hur påverkar anställningsstöd och nystartsjobb de anställande företagen?" Uppsala: IFAU.
- Lundin, Daniela och Linus Liljeberg. 2008. "Arbetsförmedlingens arbete med nystartsjobben". Rapport 2008:9. Uppsala: IFAU.
- Lundin, Martin. 2001. "Hur fungerar anställningsstöden?" Rapport 2001:9. Uppsala: IFAU.
- Mörk, Eva, Lillit Ottosson, och Ulrika Vikman. 2021. "To work or not to work? Effects of temporary public employment on future employment and benefits". Working Paper 2021:12. Uppsala: IFAU.
- Proposition 2024/25:1. *Budgetproposition för 2025*. Utgiftsområde 14.
- Regeringskansliet. 2020. *Viktigare lagar och förordningar inför halvårsskiftet 2020*.
- Riksrevisionen 2018:10. *Deltagarantalet i nya arbetsmarknadspolitiska insatser – önsketänkande framför träffsäkra volymbedömningar*. Stockholm: Riksrevisionen.
- Riksrevisionen 2023:17. *Subventionerade anställningar – att motverka fel i ett system med allvarliga risker*. Stockholm: Riksrevisionen.
- SFS 2020:224, *Förordning om tillfällig ändring i förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd*

- SFS 2020:535, *Förordning om ändring i förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb*
- SFS 2021:72, *Förordning om ändring i förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb*
- Sjögren, Anna och Johan Vikström. 2015. "How long and how much? Learning about the design of wage subsidies from policy changes and discontinuities". *Labour Economics* 34 (juni):127–37.
- Skedinger, Per. 2010. "Hur fungerar arbetsmarknadspolitiken under olika konjunkturlägen?" Rapport till Finanspolitiska rådet 2010/7. Stockholm: Finanspolitiska rådet.
- Statskontoret. 2011. "Subventionerade anställningar. En kartläggning". Stockholm: Statskontoret.
- Utbetalningsmyndigheten. 2025. "Samkörning av data identifierar felaktiga anställningsstöd". Kunskapsrapport 2025:2. Stockholm: Utbetalningsmyndigheten.
- Van den Berg, Gerard och Johan Vikström. 2017. "Långsiktiga effekter av arbetsmarknadsutbildning". Rapport 2017:17. Uppsala: IFAU.
- Vooren, Melvin, Carla Haelermans, Wim Groot och Henriëtte Maassen van den Brink. 2019. "The effectiveness of active labor market policies: A meta-analysis". *Journal of Economic Surveys* 33 (1): 125–49.

Appendix I. Kompletterande beskrivningar av behandlings- och jämförelsegrupperna

Tabell A 1 Antal och andel av samtliga introduktionsjobb som matchats i huvudanalys och i matchning exklusive laggade utfallsvariabler

Urval	Bruttourval	Matchade	Andel matchade	Matchade, ej laggade utfall	Andel matchade, ej laggade utfall
Jobb- och utvecklingsgarantin	12 823	8 736	68,1 %	12 781	99,7 %
Etableringsprogrammet	9 368	7 604	81,2 %	9 366	99,9 %
Jobbgarantin för ungdomar	1 741	1 588	91,2 %	1 736	99,7 %

Tabell A 2 Andel (%) introduktionsjobb efter längden på stödet, 2018–2021

Introduktionsjobbets längd	Bruttourval	Bruttourval, kumulerad	Matchade	Matchade, kumulerad
0–6 månader	33,1	33,1	33,0	33,0
7–12 månader	43,9	77,0	44,1	77,1
13–18 månader	7,3	84,3	7,2	84,3
19–24 månader	12,6	96,8	12,6	96,9
25–30 månader	0,9	97,8	0,9	97,8
31–36 månader	2,0	99,8	2,0	99,8
36+ månader	0,0	99,8	0,0	99,8
Antal individer	23 932	100	17 928	100

Tabell A 3 Andel (%) av matchade jämförelsepersoner som efter matchningsdatum deltagit i ett introduktionsjobb

	Samtliga	Job	Eta	Uga
0–12 mån	3,8	2,6	5,0	4,8
0–24 mån	6,1	4,1	8,2	6,7
0–36 mån	7,6	5,3	10,3	7,6
0–48 mån	8,7	6,3	11,7	7,8
Antal individer	17 928	8 736	7 604	1 588

Tabell A 4 Fördelning av anställningar mellan branscher, samtliga introduktionsjobb 2018–2022 bland kvinnor och män

Näringsgren	Kvinnor		Män	
	Antal	%	Antal	%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	56	0,6	345	2,2
Tillverkning	272	2,7	1 110	7,0
Försörjning av el, gas, värme och kyla	8	0,1	16	0,1
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	12	0,1	82	0,5
Byggverksamhet	77	0,8	949	6,0
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	758	7,7	2 932	18,5
Transport och magasinerings	85	0,9	423	2,7
Hotell- och restaurangverksamhet	1 147	11,6	2 821	17,8
Informations- och kommunikationsverksamhet	48	0,5	122	0,8
Finans- och försäkringsverksamhet	13	0,1	27	0,2
Fastighetsverksamhet	164	1,7	350	2,2
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	229	2,3	356	2,2
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	583	5,9	1 071	6,8
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	172	1,7	298	1,9
Utbildning	1 258	12,7	715	4,5
Vård och omsorg, sociala tjänster	4 378	44,2	3 206	20,2
Kultur, nöje och fritid	293	3,0	558	3,5
Annan serviceverksamhet	346	3,5	466	2,9

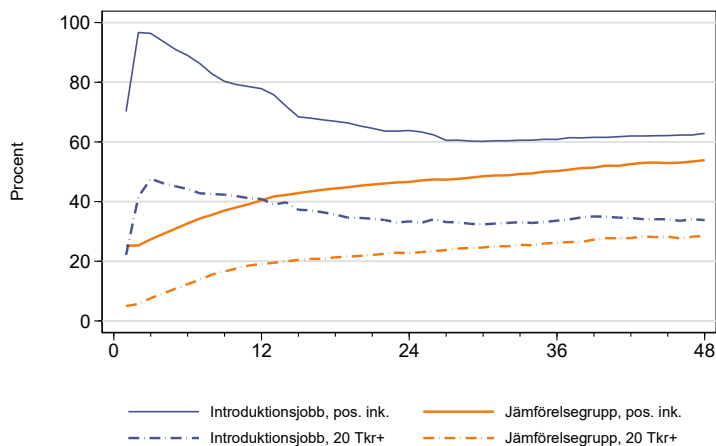
Not: I tabellen inkluderas samtliga introduktionsjobb som påbörjades under perioden 2018–2022 under förutsättning att de pågick minst 50 dagar samt att uppgift om arbetsgivare kan kopplas till denna period.

Tabell A 5 Fördelning av anställningar mellan sektorer, samtliga introduktionsjobb 2018–2022 bland kvinnor och män

Sektor	Kvinnor		Män	
	Antal	%	Antal	%
Privat	4 066	40,8	9 983	62,4
Kommun	4 477	44,9	3 280	20,5
Region	145	1,5	64	0,4
Stat	187	1,9	308	1,9
Icke-vinstdrivande organisationer	1 034	10,4	2 227	13,9

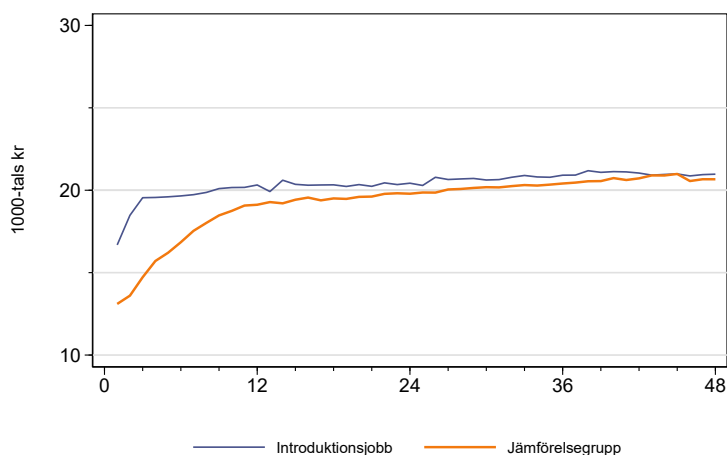
Not: I tabellen inkluderas samtliga introduktionsjobb som påbörjades under perioden 2018–2022 under förutsättning att de pågick minst 50 dagar samt att uppgift om arbetsgivare kan kopplas till denna period.

Appendix II. Kompletterande analyser av effekter på inkomster

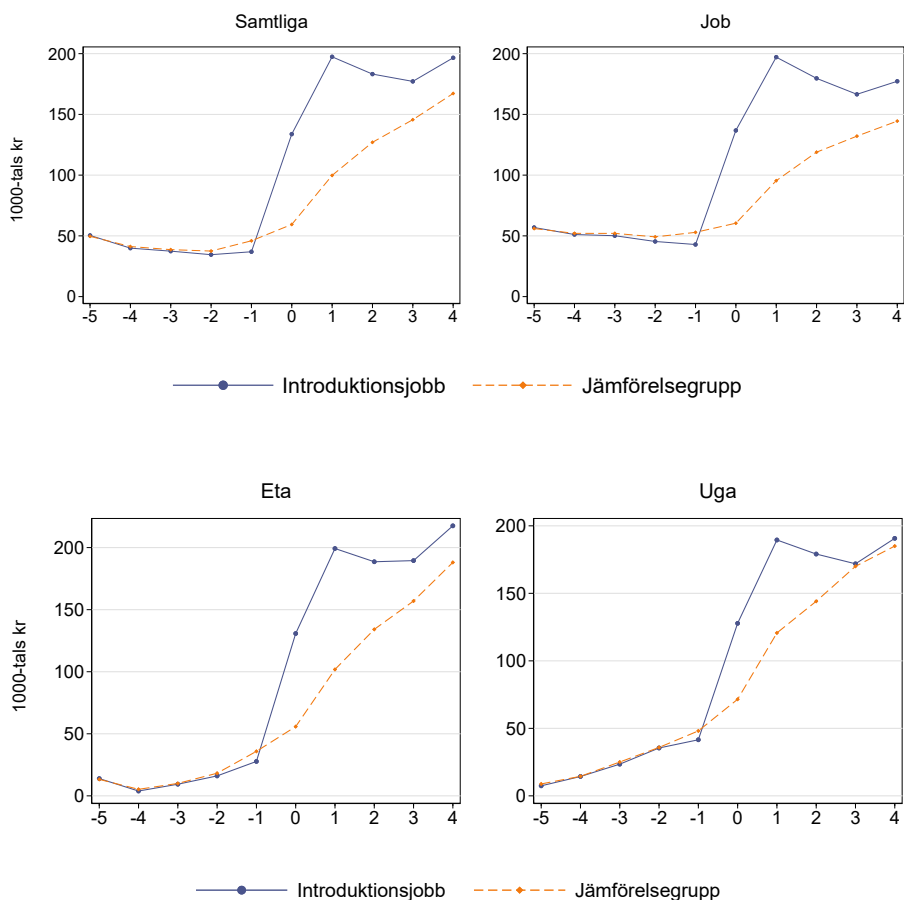
Figur A 1 Andel av samtliga matchade deltagare och jämförelsepersoner med månadsinkomster > 0 kronor, samt med månadsinkomster på minst 20 000 kronor

Not: Figuren visar resultat för samtliga (matchade) introduktionsjobb 2018–2021 samt matchad jämförelsegrupp av övriga inskrivna. Månadsinkomster är beräknade i 2018 års penningvärde.

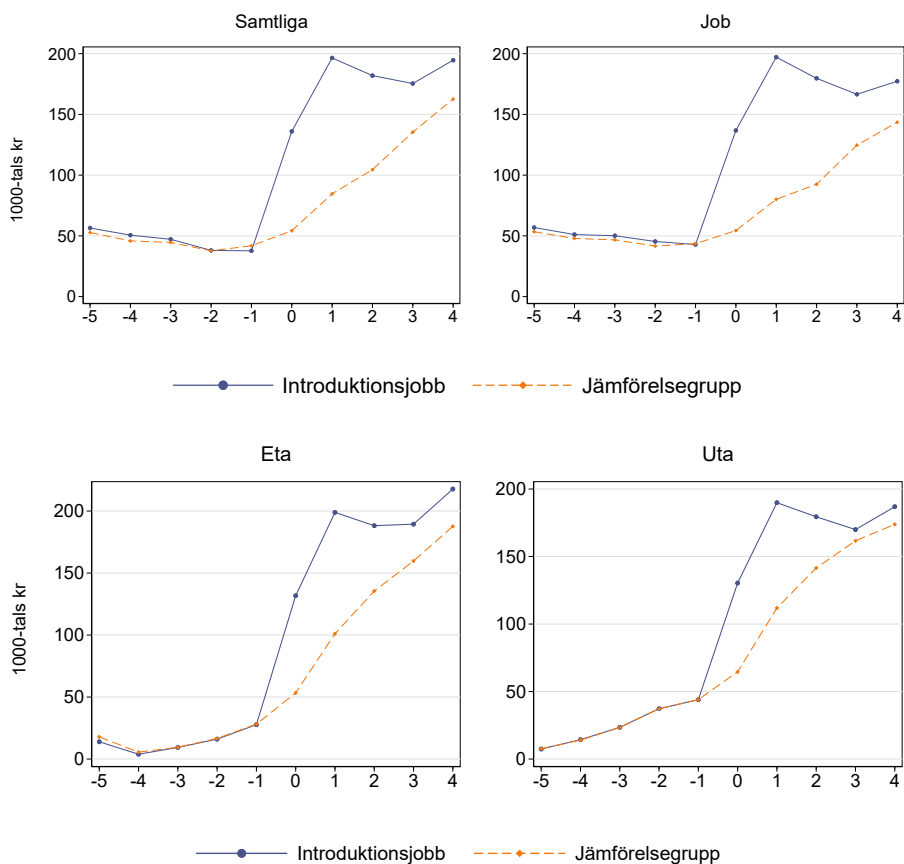
Figur A 2 Genomsnittlig månadsinkomst för personer som respektive månad hade en inkomst > 0 kronor

Not: Figuren visar resultat för samtliga (matchade) introduktionsjobb 2018–2021, samt matchad jämförelsegrupp av övriga inskrivna. Genomsnittlig inkomst är beräknad för samtliga individer i urvalet exklusive dem utan inkomst. Månadsinkomster är beräknade i 2018 års penningvärde.

Figur A 3 Genomsnittliga årsinkomster, tusentals kronor. Upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0). Matchning utan inkomster före år 0

Not: Figuren visar resultat för samtliga introduktionsjobb samt separat för dem som före start deltog i job- och utvecklingsgarantin (Job), etableringsprogrammet (Eta) eller jobbgarantin för ungdomar (Job). Den matchade kontrollgruppen består av inskrivna som vid tidpunkten för matchningen inte deltog i ett introduktionsjobb. Matchningen har gjorts som i huvudanalysen, men utan att inkludera utfallsvariabler åren innan programstart.

Figur A 4 Genomsnittliga årsinkomster, tusentals kronor. Upp till 5 år före och 4 år efter året då introduktionsjobbet påbörjades (år 0). Jämförelsegrupp konstruerad med IPW

Not: Figuren visar resultat för samtliga introduktionsjobb samt separat för dem som före start deltog i jobb- och utvecklingsgarantin (Job), etableringsprogrammet (Eta) eller jobbgarantin för ungdomar (Job).

Tabell A 6 Effekter på månadsinkomster. Månad 12, 24, 36 och 48 efter första månaden i introduktionsjobb, matchade deltagare 2018–2021

	Månad från start av introduktionsjobb			
	12	24	36	48
A. Samtliga				
	8 098*** (116)	3 704*** (127)	2 293*** (138)	1 887*** (167)
Observationer	35 622	35 622	32 732	23 992
Medel, månadsinkomst (kr)	7 701	9 323	10 426	11 263
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	8 737*** (163)	4 141*** (178)	2 657*** (191)	2 171*** (239)
Observationer	17 359	17 359	15 616	10 693
Medel, månadsinkomst (kr)	7 700	9 322	10 425	11 259
C. Etableringsprogrammet				
	7 842*** (179)	3 633*** (199)	2 245*** (215)	1 851*** (248)
Observationer	15 096	15 096	14 273	11 363
Medel, månadsinkomst (kr)	7 700	9 322	10 425	11 259
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	5 809*** (402)	1 639*** (425)	529 (470)	596 (581)
Observationer	3 167	3 167	2 843	1 936
Medel, månadsinkomst (kr)	7 700	9 322	10 425	11 259

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelvärden för månadsinkomst avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 7 Effekter på månadsinkomster exklusive inkomster från arbete med stöd. Månad 12, 24, 36 och 48 efter första månaden i introduktionsjobb, matchade deltagare 2018–2021

	Månad från start av introduktionsjobb			
	12	24	36	48
A. Samtliga				
	-1 805*** (96)	-6 (118)	-32 (133)	787*** (168)
Observationer	35 622	35 622	32 732	24 010
Månadsinkomst (kr), exkl. arbete med stöd	4 745	6 337	7 854	9 244
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	-2 049*** (135)	195 (162)	-122 (179)	653*** (233)
Observationer	17 359	17 359	15 616	10 702
Månadsinkomst (kr), exkl. arbete med stöd	4 743	6 335	7 852	9 239
C. Etableringsprogrammet				
	-1 288*** (148)	22 (187)	229 (213)	1 094*** (253)
Observationer	15 096	15 096	14 273	11 372
Månadsinkomst (kr), exkl. arbete med stöd	4 743	6 335	7 852	9 239
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	-2 940*** (352)	-1 249*** (413)	-895* (471)	-182 (592)
Observationer	3 167	3 167	2 843	1 936
Månadsinkomst (kr), exkl. arbete med stöd	4 743	6 335	7 852	9 239

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelvärden för månadsinkomst avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 8 Effekter på månadsinkomster exklusive inkomster från arbetsgivaren som rekryterade med introduktionsjobb. Månad 12, 24, 36 och 48 efter första månaden i introduktionsjobb, matchade deltagare 2018–2021

	Månad från start av introduktionsjobb			
	12	24	36	48
A. Samtliga				
	-4 580*** (106)	-3 788*** (123)	-2 507*** (137)	-2 078*** (170)
Observationer	33 048	33 048	30 375	22 132
Medel, månadsinkomst (kr)	7 661	9 300	10 358	11 199
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	-4 152*** (147)	-3 307*** (169)	-1 783*** (187)	-1 667*** (238)
Observationer	16 517	16 517	14 863	10 083
Medel, månadsinkomst (kr)	7 017	8 296	8 872	9316
C. Etableringsprogrammet				
	-4 879*** (167)	-4 201*** (195)	-3 173*** (216)	-2 346*** (255)
Observationer	13 836	13 836	13 115	10 433
Medel, månadsinkomst (kr)	8 123	10 166	11 723	12 713
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	-5 453*** (384)	-4 299*** (440)	-2 984*** (485)	-2 401*** (632)
Observationer	2 695	2 695	2 397	1 616
Medel, månadsinkomst (kr)	9 074	10 810	11 874	12 888

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelvärden för månadsinkomst avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 9 Effekter på månadsinkomster där introduktionsjobb som pågick längre än 24 månader exkluderats från analysen. Månad 12, 24, 36 och 48 efter första månaden i introduktionsjobb, matchade deltagare 2018–2021

	Månad från start av introduktionsjobb			
	12	24	36	48
A. Samtliga				
	8 094*** (118)	3 638*** (130)	2 220*** (140)	2 230*** (171)
Observationer	34 593	34 593	31 668	22 931
Medel, månadsinkomst (kr)	7 583	9 165	10 295	10 854
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	8 749*** (165)	3 995*** (182)	2 680*** (194)	2 715*** (245)
Observationer	16 898	16 898	15 144	10 265
Medel, månadsinkomst (kr)	7 584	9 167	10 293	10 851
C. Etableringsprogrammet				
	7 765*** (185)	3 585*** (203)	1 982*** (218)	1 932*** (256)
Observationer	14 612	14 612	13 789	10 840
Medel, månadsinkomst (kr)	7 584	9 167	10 293	10 851
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	6 049*** (395)	1 922*** (427)	880* (477)	1 171** (576)
Observationer	3 083	3 083	2 735	1 826
Medel, månadsinkomst (kr)	7 584	9 167	10 293	10 851

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelvärden för månadsinkomst avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 10 Regressionsanalyser utan "laggade utfall" vid matchning: effekter av introduktionsjobb på årlig förvärvsinkomst (1000-tals kr), 1–4 år efter startåret (2018–2021)

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	97,6*** (1,1)	56,12*** (1,3)	31,5*** (1,8)	29,4*** (2,5)
Observationer	47 500	41 934	26 771	15 648
Medelinkomst, 1000-tals kr	99,7	126,8	145,3	166,5
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	101,7*** (1,5)	60,8*** (1,8)	34,4*** (2,5)	32,8*** (3,6)
Observationer	25 435	21 873	13 055	7 399
Medelinkomst, 1000-tals kr	95,3	118,9	132,2	143,9
C. Etableringsprogrammet				
	97,4*** (1,7)	54,5*** (3,0)	32,6*** (2,8)	29,5*** (3,8)
Observationer	18 604	17 133	12 012	7 137
Medelinkomst, 1000-tals kr	101,6	133,6	156,2	187,0
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	68,9*** (3,9)	35,0*** (5,0)	1,8 (8,1)	5,7 (8,9)
Observationer	3 461	2 928	1 704	1 112
Medelinkomst, 1000-tals kr	121,0	144,3	169,9	184,6

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Medelinkomst avser de genomsnittliga inkomsterna i jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå. Matchningen har gjorts som i huvudanalysen, men utan att inkludera utfallsvariabler åren innan programstart.

Tabell A 11 Regressionsanalyser baserade på IPW: effekter av introduktionsjobb på inkomster (årlig förvärvsinkomst 1000-tals kr), 1–4 år efter startåret (2018–2021)

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	111,9*** (2,9)	77,4*** (4,6)	40,0*** (1,7)	32,0*** (2,1)
Observationer	9 412 398	7 294 706	4 367 150	1 784 233
Medelinkomst, 1000-tals kr	84,6	104,5	135,4	162,7
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	117,1*** (4,3)	87,2*** (7,7)	41,2*** (2,0)	33,8*** (2,6)
Observationer	4 535 172	3 271 829	1 846 225	691 944
Medelinkomst, 1000-tals kr	80,1	92,5	124,7	143,5
C. Etableringsprogrammet				
	97,8*** (1,3)	52,7*** (1,5)	29,7*** (2,1)	30,1*** (2,9)
Observationer	2 157 437	1 838 360	1 215 663	495 038
Medelinkomst, 1000-tals kr	101,1	135,5	159,7	187,7
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	78,0*** (2,8)	39,0*** (3,5)	8,3 (5,1)	13,1** (6,5)
Observationer	629 272	493 545	308 647	126 093
Medelinkomst, 1000-tals kr	111,9	141,5	161,7	173,8

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på IPW. Robusta standardfel inom parentes. Medelinkomst avser de genomsnittliga inkomsterna i jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Appendix III. Kompletterande analyser av effekter på andra utfall än inkomster

Tabell A 12 Effekter på sysselsättning, matchade deltagare 2018–2021

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	0,256*** (0,005)	0,126*** (0,006)	0,092*** (0,007)	0,060*** (0,009)
Observationer	35 622	27 338	19 689	11 282
Andel sysselsatta	0,460	0,512	0,561	0,605
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	0,279*** (0,007)	0,149*** (0,009)	0,110*** (0,011)	0,074*** (0,014)
Observationer	17 359	12 369	8 796	4 990
Andel sysselsatta	0,428	0,462	0,499	0,534
C. Etableringsprogrammet				
	0,253*** (0,008)	0,118*** (0,009)	0,081*** (0,010)	0,047*** (0,013)
Observationer	15 096	12 695	9 383	5 309
Andel sysselsatta	0,479	0,549	0,612	0,663
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	0,142*** (0,017)	0,050** (0,021)	0,060** (0,025)	0,064** (0,030)
Observationer	3 167	2 274	1 510	983
Andel sysselsatta	0,553	0,581	0,610	0,646

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. ”Andel sysselsatta” avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 13 Effekter på sannolikhet att ta emot ekonomiskt bistånd, matchade deltagare 2018–2021

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	-0,190*** (0,005)	-0,115*** (0,005)	-0,087*** (0,006)	-0,068*** (0,007)
Observationer	35 622	27 338	19 689	11 282
Andel med ek. bistånd	0,376	0,311	0,258	0,206
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	-0,150*** (0,006)	-0,085*** (0,007)	-0,067*** (0,008)	-0,052*** (0,010)
Observationer	17 359	12 369	8 796	4 990
Andel med ek. bistånd	0,323	0,261	0,219	0,180
C. Etableringsprogrammet				
	-0,241*** (0,007)	-0,157*** (0,008)	-0,110*** (0,009)	-0,092*** (0,011)
Observationer	15 096	12 695	9 383	5 309
Andel med ek. bistånd	0,442	0,371	0,301	0,239
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	-0,162*** (0,016)	-0,047*** (0,018)	-0,051** (0,020)	-0,023 (0,022)
Observationer	3 167	2 274	1 510	983
Andel med ek. bistånd	0,345	0,246	0,217	0,157

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. ”Andel med ek. bist.” avser andelen med ekonomiskt bistånd i jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 14 Effekter på andel inskrivna vid Arbetsförmedlingen, deltagare i program med aktivitetsstöd, öppen arbetslöshet och i arbete med stöd, samtliga matchade deltagare 2018–2021

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Inskrivning				
	0,127*** (0,004)	0,077*** (0,005)	0,033*** (0,005)	0,007 (0,006)
Observationer	35 622	35 622	33 315	25 191
Andel inskrivna	0,777	0,673	0,578	0,483
B. Deltagande i program				
	-0,182*** (0,005)	-0,069*** (0,005)	-0,055*** (0,005)	-0,035*** (0,005)
Observationer	35 622	35 622	33 315	25 191
Andel i program med aktivitetsstöd	0,487	0,372	0,296	0,248
C. Öppen arbetslöshet				
	0,020*** (0,004)	0,028*** (0,004)	0,010** (0,004)	-0,000 (0,004)
Observationer	35 622	35 622	33 315	25 191
Andel i öppen arbetslöshet	0,131	0,136	0,144	0,125
D. I arbete med stöd				
	0,488*** (0,005)	0,172*** (0,005)	0,103*** (0,004)	0,050*** (0,004)
Observationer	35 622	35 622	33 315	25 191
Andel i arbete med stöd	0,162	0,166	0,140	0,111

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. Andel inskrivna/i program/öppen arbetslöshet/arbete med stöd avser jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Tabell A 15 Effekter på sannolikhet att erhålla studiemedel från CSN, matchade deltagare 2018–2021

	År från start av introduktionsjobb			
	1	2	3	4
A. Samtliga				
	-0,040*** (0,003)	-0,030*** (0,004)	-0,015*** (0,004)	-0,009* (0,005)
Observationer	35 622	27 430	19 813	11 402
Andel med studiemedel	0,115	0,122	0,102	0,080
B. Jobb- och utvecklingsgarantin				
	-0,031*** (0,004)	-0,023*** (0,005)	-0,008* (0,005)	0,003 (0,006)
Observationer	17 359	12 419	8 869	5 048
Andel med studiemedel	0,077	0,077	0,055	0,042
C. Etableringsprogrammet				
	-0,052*** (0,005)	-0,036*** (0,006)	-0,021*** (0,007)	-0,019** (0,008)
Observationer	15 096	12 734	9 431	5 367
Andel med studiemedel	0,148	0,156	0,136	0,103
D. Jobbgarantin för ungdomar				
	-0,040*** (0,012)	-0,035** (0,015)	-0,011 (0,019)	-0,015 (0,021)
Observationer	3 167	2 277	1 513	987
Andel med studiemedel	0,162	0,174	0,158	0,138

Not: Skattade effekter från regressionsanalyser baserade på deltagare i introduktionsjobb och en matchad jämförelsegrupp. Robusta standardfel inom parentes. ”Andel med studiemedel” avser andelen i jämförelsegruppen. ***, ** och * anger signifikans på 99, 95 respektive 90 procents säkerhetsnivå.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med placering i Uppsala.

IFAU ska främja, stödja och genom forskning genomföra uppföljningar och utvärderingar.

Uppdraget omfattar effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen.

I rapportserien presenteras såväl IFAU:s forskning som resultat av samarbeten med andra nationella och internationella forskningsorganisationer.

IFAU delar årligen ut bidrag till olika forskningsprojekt, vars resultat publiceras i rapportserien.

Rapporterna kan vara fristående eller publiceras tillsammans med ett Working paper.

Alla IFAU:s publikationer finns på www.ifau.se